SELBĖKIME BADAUJANČIĄ LIETUVĄ! DĖKIME AUKAS TAUTOS FONDAN!

DRAUGAS
LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published and distributed under permit (No. 468), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By the order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

KAINA 2 CENTAI PRICE 2 CENTS

CHICAGO, ILLINOIS KETVIRTADIENIS, LIEPOS (JULY) 11 D., 1918 M.

Entered as Second Class Matter March 31, 1916, at Chicago, Illinois under the Act of March 3, 1879.

METAI-VOL. III. No. 161

IMA NERIMAUTI VOKIEČIAI VAKARŲ FRONTE

Suv. Valstijos nenori intervencijos Siberijoje

Suomiai persekioja žydus

VOKIEČIAI BOMBARDUOJA AMERIKONŲ LINIJAS.

Manoma, bus pradėtas naujas užpuolimas.

Londonas, liepos 11.— Vakar ryte vokiečiai pradėjo smarkiai bombarduoti amerikoniškas linijas rytuose nuo Amiens. Spėjama, kad jie tenai rengiasi arba naujan užpuoliman, arba mėgins nuo amerikonų ir australų atsiimti svarbias vietas, kurių neteko praeitomis keliomis dienomis.

Užpraeitą naktį tose apylinkėse vokiečiai mėgino atakuoti anglus ir australus. Bet atakos nepavyko. Tatai po to anksti ryte jie smarkiai pradėjo bombarduoti amerikoniškas linijas.

Lokalis infanterijos veikimas įvyko Flandrijoje, kur anglai pasistumė pirmyn ties Merris.

Amerikoniškoj linijoj Marne fronte neįvyko nieko nauja, išėmus artilerijos veikimą. Tenai amerikonai turi stiprias pozicijas. Pirm kokios savaitės buvo žinių, kad tenai vokiečiai sutraukia skaitlingą kariuomenę. Bet, matyt, ar jie to nėra ten atlikę, ar gal bijosi pakilti prieš amerikonus.

Pastarasis vokiečių artilerijos veikimas Amiens fronte liudija, kad jie turbut pasigaminę užpuoliman. Tik jų tasai veikimas dar nereiškia, kad jie pulsis ten, kur veikia jų artilerija. Gal jie kam nors nori apdumti akis. Talkininkai tai gerai žino.

VOKIETIJOJE PLATINASI LIGOS.

Amsterdam, liepos 11.—Visoje Vokietijoje tarp gyventojų platinasi visokios ligos. Žmones pagauna kuno išbėrimas ir plaukų slinkimas.

Tasai apsireiškimas suvertiamas ant muilo stokos. Truksta šalyj muilo. Žmonės gyvena baisiai nešvariai. Nuo nešvarybių gema visokios ligos.

BOLŠEVIKAI GRUMOJA TALKININKAMS.

Amsterdam, liep. 11.—Berlin Lokal Anzeiger praneša, kad rusų bolševikų valdžia nutariusi susijungti su vokiečiais, jei anglai su japonais įsibriautų Siberijon.

(Keistas daiktas. Juk ir šiandie bolševikai su vokiečiais yra pilnai susijungę. Tai kam reikalingi dar tie grumojimai).

SUV. VALSTIJOS NESIŲS KARIUOMENĖS SIBERIJON.

Sako, pirmiau vokiečiai turi but įveikti Prancuzijoje.

Washington, liepos 11.—Vakar pagaliau iš tikrų versmių sužinota, kad Suv. Valstijos nepasiųs kariuomenės Siberijon, kad tenai pravesti tvarką ir panaikinti besiplatinančią vokiečių intaką. Militarinis veikimas tenai nepageidaujamas todel, kad tuo žygiu nepakenkti veikimui vakarų fronte. Sakoma, pirmiaus yra reikalinga su vokiečiais apsidirbti vakarų fronte, gi paskui bus lengviau juos išginti iš Siberijos ir Rusijos.

Suv. Valstijos kol-kas yra pasitenkinusios čekų-slovakų stipriu veikimu Siberijoje ir Rusijoje. Galima tikėties, kad čekai-slovakai ir be talkininkų pagelbos tenai puikiai apsidirbs kaip su vokiečiais, taip su jų sėbrais bolševikais.

Ligšiol Suv. Valstijos neturėjo oficijalių žinių, kad Siberijoje bolševikų pusėje veiktų vokiečiai ir austrai, kituomet ten buvusieji nelaisviai.

Bet vakar tą faktą patvirtino Suv. Valstijų konsulis Vladivostoke. Jis valstybės departamentui pranešė, kad čekai-slovakai nuo bolševikų paėmė miestą Nikolską, atsirandantį už kokių 80 mylių nuo Vladivostoko. Paimta nelaisvėn ir apie 600 vokiečių ir austrų nelaisvių, kurie su bolševikas veikė prieš čekus-slovakus.

Už Nikolską buvo didelis susirėmimas. Prieš čekus-slovakus veikė bolševikų raudonoji gvardija bendrai su vokiečiais ir austrais nelaisviais. Šitų buvo žymus skaitlius. Susirėmime čekai-slovakai prarado saviškių 40 užmuštais ir 200 sužeistais. Tečiaus gavo viršų.

Sumušti bolševikai apiplėšė miestą ir su vokiečiais ir austrais nelaisviais keliais traukiniais nudumė į Chabarovską. Paskui save sugadino žymią dalį geležinkelio.

Nikolsko gyventojai labai draugiškai sutiko čekus-slovakus ir pagelbėjo sutaisyti geležinkelį.

Paimti nelaisvėn vokiečiai ir austrai yra išklausinėjami, kas jiems davė ginklus.

Be to bolševikai pirm pabėgimo iš Nikolsko pakorė miesto administracijos narius ir nužudė daugelį geležinkelio darbininkų.

SUOMIAI PERSEKIOJA ŽYDUS.

Liepta jiems kraustyties iš Suomijos.

Stockholmas, liepos 11.—Suomijos vyriausybė, kuri susisėbravo su vokiečiais ir pučiasi jau net prieš talkininkus, pagaliaus užgulė ant žydų. Išleista parėdymas visiems žydams išsikraustyti iš Suomijos pirm rugsėjo 30 dienos. Jei katrie žydai to nepadarytų, tokiems po to laiko neduoti maisto.

Suomijos žydai išleido atsiliepimą į visą pasaulį prašydami pagelbos.

Suomijos senatas patvirtino naturalizaciją tik tiems žydams, katrie tarnavo ir tarnauja baltoje gvardijoje, taigi dabartinės vyriausybės kariuomenėje.

Tasai parėdymas, be abejonės, palietė žydus todel, kad kuone visi bolševikų vadai yra žydai. Juk antai ir Rusijoje bolševikų vadais yra kuone vieni žydai su Trockiu priešakyje.

Suomijos vokiškos vyriausybės kariuomenės komendantas, gen. Mannerheim, buvo apsilankęs čionai pas Suv. Valstijų pasiuntinį Morris ir pasakė, kad Suomijoje maisto stovis yra apverktinas. Paskui paklause, ar nebutų galima maisto gauti nuo talkininkų ar iš Amerikos.

Pasiuntinys jam atsakė, kad kol vokiečiai šeimininkaus Suomijoj, suomiai tegu nesitiki gauti maisto.

SUSIRGĘS KAIZERIS IR APLEIDĘS FRONTĄ.

Rymas, liepos 11.—Iš Šveicarijos pranešama, kad karės fronte budamas susirgęs vokiečių kaizeris ir kuoveikiaus iškeliavęs namo.

KARALIUS NUSKRIDO ANGLIJON.

Londonas, liepos 11.— Aną dieną Anglijos karalius paminėjo 25 metų sukaktuves nuo savo apsivedimo. Karalių pasveikinti iš Prancuzijos atkeliavo belgų karalius su karaliene.

Vakar paaiškėjo, kad belgų karalius su savo žmona atskrido oru iš Prancuzijos.

KUEHLMANNO VIETĄ UŽIMS HINTZE.

Admirolas Hintze — didelis intrigantas.

Paryžius, liepos 11.—Sužinoma, kad pasitraukusio Vokietijos užsienių reikalų sekretoriaus von Kuehlmann vietą užims admirolas Hintze, kurs yra žinomas, kaipo intrigantas. Hintze karės pradžioje buvo pasiuntinin Meksikoje. Bet 1915 metais iš ten atšauktas.

Kuehlmann'ui pasidarė ankšta užsienių sekretoriaus vietoje. Nesenai jis reichstage kalbėdamas pažymėjo tiesiog, jogei Vokietija su ginklais negali laimėti karės. Tolesniai Vokietija garbingą taiką gali laimėti tik diplomatiniu keliu.

Už tai prieš jį puolėsi militaristai ir privertė prasišalinti.

BOLŠEVIKAI IR PRIVERSTINAS KAREIVIAVIMAS.

Paryžius, liepos 11.—Vakar Maskvoje atidaryta visų bolševikų sovietų atstovų kongresas. Reiškia, kad tenai bolševikai kol-kas neįveikiami.

Atidarius kongresą kalbėjo žinomas muilo dėžės "oratorius" Trockis, kurs pas bolševikus užima labai augštą vietą — yra karės ir laivyno ministeris. Trockis pasakė, kad Rusijai yra reikalingas visuotinas priverstinas kareiviavimas. Pažymėjo, kad šiandie Rusijai yra reikalinga didelė ir stipri kariuomenė.

Suprantama, kokiais tikslais bolševikai taip daug rupinasi apie savo kariuomenės stiprumą.

Bus indomu nugirsti, ką bolševikų sovietų kongresas pasakys apie dabartinį stovį Rusijoje.

UŽGINTA ANGLIŲ VARTOJIMAS.

Boston, Mass., liepos 11. — Vietos kuro tvarkymo komiteto pirmininkas paskelbė kad ligi ateinančio gruodžio 1 d. gyventojams užginama naminiams reikalams vartoti anglis.

Vietoje anglių patariama vartoti malkas.

AUSTRAI SUSILAUKĖ VOKIEČIO VADO.

Gavę kailin visai atsidavė vokiečiams.

Rymas, liepos 11.—Kuomet austrai paskutinėje savo ofensyvoje gavo gerai kailin nuo italų, Austrija kreipėsi į Vokietiją, prašydama pagelbos.

Vokiečių kaizeris tečiau neturi užtektinai kareivių. Užuot šitų jis Austrijai pasiulė savo generolą von Below ir pareikalavo jį padaryti vyriausiuoju austrų-ungarų armijų vadu Italijos fronte.

Austrija po ilgo galvojimo sutiko priimti kaizerio reikalavimą. Taigi dabar austrams vadovauja vokietis gen. von Below.

VISAS NEW YORKAS APGAILESTAUJA BUVUSĮ MAJORĄ.

New York, liepos 11.—Vakar čia kuoiškilmingiausiai su bažnyčios apeigomis palaidotas buvęs šito miesto majoras John Purroy Mitchel, kurs įstojo lakunų korpusan ir andai žuvo krizdamas žemėn su lakstytuvu.

Gedulingos pamaldos įvyko Šv. Patricko katedroje. Palaidotas su didžiausia militarine ir civile pagarba, kaipo ištikimiausias šalies sunus.

Visas New Yorkas apraudoja savo buvusį majorą.

ITALAI PAŽANGIUOJA ALBANIJOJ.

Rymas, liepos 11. — Karės ofisas praneša, kad Italijos kariuomenė Albanijoje pažangiuoja. Abiem upės Osum šonais austrai mušami ir stumiami atgal.

RIAUŠĖS OHIO VALSTIJOJE.

West Hope, O., liepos 11.—Čionai pastorius L. E. Peters įžeidė šalies vėliavą. Žmonių minia apgulė jo namus ir norėjo jį paimti savo rankosna. Bet tasai automobiliu pabėgo į kitą miesčiuką.

Tuo tarpu čionai pakilo riaušės. Penki žmonės pašauta. Šerifas pareikalavo kariuomenės.

NAUJA VYRIAUSYBĖ SIBERIJOJE

SIBERIJA ORGANIZUOJASI PRIEŠ BOLŠEVIKUS.

Londonas, liepos 11.—Laikraštis Times gavo žinių, kad Vladivostoke susitvėrusi nauja Siberijos vyriausybė. Tą vyriausybę vienmingčiai ir vienbalsiai paremia Siberijos gyventojai. Svarbiausias naujos vyriausybės tikslas — pradėti arsią kovą prieš vokiečius ir jų tarnus bolševikus. Pirmiausia norima nuo vokiečių ir bolševikų apvalyti Siberiją, gi paskui visą Rusiją. Ir pagaliau tą šalį pastatyti ant stiprių demokratinių pamatų.

Nauja vyriausybė taip veikiai, kaip bus galima, sušauks įsteigiamąjį parlamentarinį susirinkimą, kad kuoveikiaus visoj šalyj pravesti reikalingą tvarką ir įstatymų veikimą.

Vyriausybės programon ineina: paliuosuoti Siberiją nuo bolševikų; nedaleisti, jei bus galima, svetimų šalių intervencijos; visuotinas gyventojų balsavimas; įsteigimas provincijonalių tarybų ir darbo biurų; padalinimas žemių bežemiams; ekonominio veikimo kontroliavimas.

Times korespondentas pažymi, kad Siberija paliks pirmutinė pavyzdinga demokratinė šalis Rusijos istorijoje.

Nauja vyriausybė yra pasiskyrusi ir vėliavą. Tai baltažalia.

Be to, iš Pekino į Times pranešama, kad čekų-slovakų Siberijoje veikimas prieš bolševikus yra labai žymus ir svarbus. Bolševikai iš vakarinės Siberijos baigiami vyti. Aplink Irkucką jiems pasidarė karšta. Nėra kur jiems dingti. Todel jie susikraustė Mongolijon.

Pažymima, jogei trumpu laiku Siberijoje nebepaliks bolševizmo nei pėdsakio. Turės jie kraustyties Rusijon, kur taippat jiems darosi ankšta.

Darbo Stovis Chicagoje

Chicagoje truksta tinkamų darbininkų prie visokių darbų

Chicagos fabrikantai, kontraktoriai ir, abelnai imant, visi darbdaviai, katrie pastaraisiais laikais tyrinėjo darbo stovį, tvirtina, kad Chicagoje kuo toliau, tuo vis mažiau imasties tinkamų darbininkų prie visokių darbų. Trumpa laiku tasai gerų darbininkų trukumas žymiai atsilieps į visokį biznį.

Visupirmu už tą nepaprastą stovį yra kaltinamos dirbtuvės rytinėse valstijose, kur dirbami vyriausybės užsakyti darbai, kur darbininkai ne tik gerai apmokami, bet dar jiems duodami "bonusai". Del to daugelis darbininkų pametė Chicago ir iškeliavo ten, kur jie gali daugiau pelnyti.

Šitokio stovio žinovai tvirtina, kad gerų darbininkų Chicagoje apmokėjimas yra labai menkas. Jis negali susilyginti su užmokesčiu, kokį gauna darbininkai rytuose, ypač tuose miestuose kur randasi dirbtuvės, dirbančios karės užsakymus. Jei šiandie Chicagos fabrikantai gautų vyriausybės užsakymus karės medžiagai, išeitų labai blogai, kadangi nebutų galima tam tikslui gauti tinkamų darbininkų. Prisieitų tokius darbininkus parsitraukti iš kitų miestų, jei tas butų galima.

Tiesa, Chicagoje labai daug darbininkų reikalaujama. Bet šiandie ir bedarbių yra galybės. Kodelgi taip yra? Todel, kad visur reikalaujami tiktai amatninkai, taip sakant, profesijonalai. Gi paprasti darbininkai tuo tarpu neturi ką veikti.

Aną dieną vienas lietuvis darbininkas ieškojo darbo. Pirmiau jis dirbo prie keltuvo vidumiestyj. Bet kuomet paskelbta vyriausybės parėdymas "dirbk arba kovok", jis tą darbą pametė. Aplankė daugelį dirbtuvių. Sako, kas rytmetis prie dirbtuvių vartų susirenka šimtai bedarbių. Nėra darbo. Darbdaviai reikalauja tik tinkamų darbininkų, amatninkų. Paprastam darbininkui nėra vietos.

Pramoninės sąlygos Chicagoje nebuvo tokios, kokios turėjo buti per paskutinius dviejus, trejus metus. Tiktai tose dirbtuvėse, kurios turėjo išpildyti valdiškus užsakymus, nuolat dirbo koks didesnis skaitlius amatninkų. Gi kitose tokie darbininkai turėdavo tik laikinus darbus.

Taigi kuomet šitie amatninkai nugirdo, kad kituose miestuose gali gauti geresnius darbus ir su geresnėmis sąlygomis, kuoveikiaus ir su savo šeimynomis apleido Chicago. Šitą faktą patvirtina net nuosavybių pardavinėjimo agentai. Šitie prirodo, kad šiandie Chicagoje atsirado tukstančiai tuščių pagyvenimų, kurie pirmiau buvo užimti darbininkų.

Vienos Chicagos didelės dirbtuvės viršininkas, padaręs tyrinėjimus tiktai vienoje darbo šakoje, butent, prie elektros, tvirtina, kad tos šakos kuone pusė darbininkų pastaraisiais laikais apleido Chicago. Iškeliavo kitur. Praeis keli metai, kol bus galima tuos tinkamus darbininkus susigrąžinti atgal.

Nesenai iš Chicagos į Aberdeen, Md., išsiųsta apie 500 stalių, kur jie dirbs prie kazarmių statymo. Juos į ten pasiuntė valstijinis darbo biuras, kuris kasdien reikalauja tukstančių amatninkų.

Šito stovio jokiuo budu negali pagerinti nei vyriausybės parėdymas, kad vyrai registrantai užsiimtų tinkamesniais darbais, pametę nenaudingus šaliai darbus. Nes didžiuma tų darbininkų yra be amato ir netiks prie tinkamesnių darbų. Gi jei ir bus pristatyti prie naudingų darbų, tai užims daug laiko, kol tų darbų pramoks.

Negeistinos pasekmės.

Kuomet šalies vyriausybė paskelbė parėdymą su obalsiu "dirbk arba kovok", Chicagoje daugelis darbdavių paliuosavo daug darbininkų registrantų nuo visokių lengvesnių darbų. Anų vietoje priėmė moteris.

Dabar gi tie netekę darbo registrantai vyrai eina į lokales komisijas su skundais, jogei neturį jokio užsiėmimo, atsiradę blogam padėjime. Nes didžiuma tų darbininkų nėra apsipažinę su darbais dirbtuvėse ir kaipo tokie fabrikantams nepageidaujami.

Federalė civilės tarnybos komisija turi 25,000 vietų darbininkams. Bet vis tai tokios vietos, kurioms yra reikalingi su kokiuo nors darbu apsipažinusieji darbininkai. Tuo tarpu šiandie darbų ieško daugiausia buvusieji patarnautojai ir klerkai viešbučiuose, restoranuose ir kiti, paliesti įsakymo "dirbk arba kovok".

Lokalės komisijos praneša, kad tų darbininkų paliuosavimas, kol jie nesusirado tinkamesnių darbų, yra nepatrijotiškas pasielgimas.

Bet juk toksai komisijų sausas pranešimas nepataisys stovio. Tų bedarbių šeimynos atsiduria vargan ir tolesniai galima sulaukti blogų pasekmių.

NIEKO NEVEIKS, KOL NETURĖS 2 MILIJONŲ.

Washington, liepos 11.—Valdžios sferose vakar buvo tvirtinama, kad Suv. Valstijos Rusijos reikalais neatliks jokio militarinio žingsnio, kol neturės Prancuzijoje 2 milijonų kareivių.

LIEPOS 11, 1918.

Chicago ir apylinkės. — Šiandie ir rytoj gražus oras; maža atmaina temperaturoje.

"DRAUGAS"

LIETUVIŲ KATALIKŲ DIENRAŠTIS
Eina kasdieną išskyrus nedėldienius.

PRENUMERATOS KAINA:

Metams $5.00
Pusei metų $3.00

Perkant atskirais numeriais po 2c.

Prenumerata mokasi iškalno. Laikas skaitosi nuo užsirašymo dienos, ne nuo Naujų Metų. Norint permainyti adresą visada reikia prisiųsti ir senas adresas. Pinigai geriausia siųsti išperkant krasoje ar exprese "Money Order" arba įdedant pinigus į registruotą laišką.

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily except Sundays by DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc., 1800 W. 46th St., Chicago, Illinois. Phone: McKinley 6114. Establ. 1908.

TERMS OF SUBSCRIPTION:

One year $5.00
Six months $3.00
Thursday's Edition $2.00

At NEWS-STANDS 2c A COPY.
Advertising rates on application.

"Draugas" Publishing Co.
1800 W. 46th St Tel. McKinley 6114 Chicago, Ill.

Ketvirtadienis, Liepos 11 d. Šv. Pijus I,
Penktadienis, Liepos 12 d. Šv. Jonas Gvalbertas,

REDAKCIJOS PASTABOS

NĖRA VIENYBĖS.

Dažnai gauname girdėti, kad pas mus nėra vienybės, ir kad vienybėn negalime ar nemokame sueiti. Visokių tam priežasčių nurodoma, paprastai gi visą kaltę ar stambiausią jos dalį suverčiama ant to, kad mes lietuviai statome savo partijų reikalus augščiau už reikalus Lietuvos, kad nėsame tikrais patrijotais.

Ne tame dalykas, kad mes gyvename vien partijų reikabais. Yra kitų priežasčių, delko mes taip gyvename. Viena iš jų, tai stoka mums intelektualių pajėgų, tikros inteligencijos stoka. Mes kitaip gyventi nemokame, nes nėra mums tam tikrų spėkų. Mes net savo partijų ribose negyvename taip, kaip reikėtų. Ne apimame kaip reikia savo partijų reikalų, tad ir musų partijos ištižusiai atrodo, nieko ypatingo pozityvio visuomenei neduoda. Jokia musų partija — ar tai tautininkai, ar tai katalikai, ar tai socijalistai ne imponuoja prieš tikrą inteligenciją. Savo partijose mes dar esame nenusistatę, ir tai delto, kad nėra arba per mažai yra pas mus statymo pajėgų, pajėgų veikiančių produktiviškai visuomenėje.

To vietoje pas mus negativiškų spėkų yra tiek ir tiek. Draskyties savo tarpe, barties su kitais, išmėtinėti, ardyti— labai lengva.

Štai delto mes ir gyvename "partijomis", barniais, smerkimais kits kito, žmonių baidymais nuo kits kito, nuolatiniu minios upo gaudimu ir net pataikavimu.

Suėmus į kruvą šitą musų veikimą lengva patikrinti, kad beveik nieko nenuveikta, kas turėjo buti nuveikta dedant tiek energijos, turint tiek laikraštijos ir visokių organizacijų.

Mes neturime, ar labai mažai turime inteligencijos čionai. Proto pajėgos musų menkos, tad ir negyvename taip, kaip reikia gyventi nei savo partijų ribose, nei visos tautos ribose.

Musų inteligencija labai lengvai sutirpsta susidurus su svetimtaučių inteligencija pilnoje to žodžio prasmėje.

Įspudyje svetimtaučiams iš musų inteligencijos pasilieka vien inteligentų skrybėlė ir inteligentų šušiai, gi tikros inteligencijos smegenų pas mus jie nemato.

Tad visai nėra stebėtina, kad mes savo tautos reikalų nesuprantame kaip reikia. Gal but yra daug norų, yra dang geros valios, bet savo tiems norams vykinti reikia daug gražaus išmanymo, proto, inteligencijos.

Delei stokos inteligencijos pas mus nėra ir vienybės. Taip jau yra pasaulyje. Kur mažiau kulturos, ten sunkiau su vienybe arba visai jos nėra.

Kitokiais butumem ir patrijotais, jei daugiau inteligencijos turėtumem.

Šiandie "tautininkai" arba musų tautiečiai dažniausia dedasi geriausiais patrijotais. Geriausiais patrijotais jie yra del to, kad taip patys mano, gi iš tikrųjų jie buna menkesniais už kitas partijas — už katalikus, ar už socijalistus.

Anot "tautiečių" patrijotiškumas yra tai tėvynės meilė, stojimas už savo tautą, tobulinimas savo tautiečių, palaikimas savo tautos.

Čia tie bendri "tautiečių" sakiniai nieko nesako, vien tik skambina apie "tautiečių" patrijotiškumą.

Kad buti patrijotu taip, kaip reikia, neužtenka sakyti, kad privalome tėvynę mylėti, už savo tautą stoti, savo tautiečius tobulinti, savo tautą palaikyti, bet dar reikia nustatyti taisykles, kaip, kokiu budu tą tėvynę geriausia mylėti, kokiu budu už tautą stoti, kokiu budu tą tautą tobulinti, kokiu budu savo tautą palaikyti.

Gi "tautiečiai", daug kalbėdami apie tautos labą ir savo patrijotizmą, ne nurodo koks tai turėtų buti jų patrijotizmas — krikščioniškas, ar bedieviškas, kokie principai turėtų buti pamatuose jų patrijotizmo ir tt.

Tad nuolatinieji pas juos sviravimai, neaiškumai, bailė, nuolatinieji linkiniavimai, tai socijalistų pusėn, tai kartais katalikų pusėn.

Taip dalykams einant pas "tautiečius" iš vienos pusės, iš kitos gi atsimenant, kad pas socijalistus tikro patrijotizmo nėra kaipo pas pasekėjus internacijonalizmo, visai suprantama, kodel nėra, ar negal buti vienybės.

Vienybę sudarytų savo dalykų supratimas, proto inteligencija. Kol kas tos inteligencijos pajėgų daugiausia katalikuose ir jos tiksliausiai veikia tėvynės meilės ir patrijotizmo srityje. Gi tie visi, kurie nepajėgią kol kas patys varyti pozityvio darbo musų tautoje, varosi paprastai prieš dirbamąjį kitų, kaip va pas mus katalikus darbą tautos naudai, ir ant tos destrukcijos stato savo patrijotizmą. Tad nėra ne stebėtina, kad mes ne prieiname prie vienybės.

KENO BUS VIRŠUS.

Iš viso ko atrodo, kad šioje karėje alijantų bus viršus. Tiesa visi giriasi, bet anapus pagyrimų matos ir tikras dalykų stovis.

Nuolatinieji gandai ir vokiečių pastangos daryti taiką rodo, kad kaizeriui ir visai jo kompanijai darosi vis trumpiau.

Visiems sykiu ir keliems savo priešams skyrium gamino jis taikos sumanymus. Niekas su juom taikinties nesutiko, net tokie nuvargę kaip juodkalniečiai, serbai, belgai. Visi savo spėkų likučiais varosi prieš kaizerį ir jojo talkininkus.

Gi patį kaizerį apstojo visokie trukumai. Truksta medžiagos, visokioms karės reikmenims, truksta maisto, truksta pinigų, truksta pagaliaus žmonių. Kaizerį apsupo badas, patvirkimas ir gyventojų nusiminimas.

Vargu bepadės čia koks kaizerio suktumas, nors jojo patarėjai ir sako, kad jei jis prakiš karę ginklu, tai ją galutinai laimės diplomatišku gudrumu.

Negelbės joks gudrumas, kuomet kišenės nuolat ir žymiai tuštėja, kuomet badas vis smarkiau spaudžia. Tiesa, ikišiol kaizeris grobiu imdavo sau maistą iš pavergtųjų šalių, bet ir tenai jau aruodai išsekę.

Kaizerio kariuomenė jau dikčiai praretinta. Rezervų ne daugiausia beliko fronto užpakalyje. Austrijos armija susmuko ties Italijos frontu, Turkija su Bulgarija — nieko neduoda, neišeidamos toliau už savo rubežių.

Gi prieš kaizerį stovi stipria ginklnota pajėga. Anglija turi 3 milijonus gerų kareivių, tiek pat po ginklu stovi prancuzų kareivių ir italų 2 milijonai. Prie šitų Amerika pastatė savo miklių kareivių jau ištisą milijoną. Tad prieš kaizerį stovi beveik 9 milijonai kietos, kaip plienas kariuomenės, ne skaitant čia mažesnių tautų, kurių kareivija eina po alijantų vėliavomis.

Be to kaizeris užgrobdamas daug visokių šalių išsiplėtė, jo pajėgos susiskaldė ir susiskirstė. Tas jį nusilpnino, tuo pat sitprindamas jo priešus.

Šiandie kaizerio padėjimas pradeda buti desperatišku, gi alijantų — ramus ir daugiau sukoncentruotas.

Ant galo reikia paminėti, kad laivynai dar tyli. Susiremimų ant jurių dar kaip ir nebuvo. Nardančios vokiečių laivės ne tiek priešą muša, kiek jam šį tą gadina ir pasaulyje vien triukšmą daro.

Karę turbut nulems laivynai. Ir čia Vokietijos laivynui reikės grumties su nepaprasta galybe sujungtųjų laivynų, Anglijos, Prancuzijos, Italijos ir Amerikos, jei dar ir ne Japonijos.

Žinant, kiek paskutiniame tarpulaikyje padėta pastangų stiprinimui laivynų, kad ir vienoje tik Amerikoje, nėra jokios abejonės, kad ir čia alijantų viršus. Tad iš viso ko prieinama prie išvados, jog galutinas laimėjimas šios karės, tai alijantų pusėje.

Kaip buvo lenkinami Vilniaus gubernijos Lietuviai.

Lenkai nešė Lietuvon ne tyrą krikščionystę, bet lenkišką Dievą, lenkiškus poterius ir "lenkišką tikėjimą" (polska wiara). Per poterius norėta įskiepyti lietuviams supratimą apie viršenybę lenkų kalbos ir lenkų kulturos. Lenkų kalbos vartojimas pridėtinėse pamaldose visuomet buvo statoma kaipo butinoji sąlyga (conditio sine qua non) išlaikymui katalikystės, išvengimui pravoslavijos pavojaus ir tt. Toji gudri ir nedora lenkų taktika pereina raudonu siulu per visus laikus lietuvių santikių su lenkais, pradedant 14-ojo amžiaus pabaiga ir baigiant 20-uoju amžiu. Kauno ir Suvalkų gubernijų lietuviai jau senai buvo nusikratę to lenkų užleisto hipnozo; daug labjau nukentėjo ir dar dabar tuo žvilgsniu tebekenčia Vilniaus gubernija, kur nuo senų laikų buvo susikoncentravę visos stambiosios lenkintojų pajėgos.

Kad lenkai visais laikais Bažnyčią vartojo stipriausiu įrankiu lietuvių lenkinimo, tai išrodyta daugybe faktų veikale kun. K. Prapuolenio "Lenkų apaštalavimas Lietuvoje", išleistoje Paryžiuje, 1913 m., ir lietuvių kunigų memorijale, siųstame Šv. Tėvui 1912 metais.

Čia aš noriu apipasakoti lenkų priemones Vilniaus gubernijoj, vartotas pačiais paskutiniais laikais, esant Vilniaus vyskupijos administratoriumi kunigui K. Michalkevičiui (nuo 1907 metų).

Nuo 1911 metų iki 1913 metų man teko gyventi Vilniuje ir pačiam dalyvauti kulturinėje kovoje lietuvių su lenkintojais.

Lenkinimo propagandą Lietuvoje paskutiniaisiais laikais vyriausiai varė lenkų tautiškai - demokratiška partija (Polska Partija Narodowo-demokratyczna). Į tos partijos veikimo programą (išspauzdintą 1903 m. Lvove, Galicijoj) inėjo ir "platinimas lenkų kulturos buvusiose Lenkijos provincijose: "Lietuvoje ir Gudijoje". Tos partijos karštais adeptais ir svarbiausiais rėmėjais buvo mažne visi Vilniaus vyskupijos kapitulos pralotai, kanauninkai, vadovaujant pačiam vyskupijos administratoriui (Kapitula valdo didelius turtus, taigi turi iš ko remti lenkų "kulturos" platinimą). Padėjo nemaža ir lenkai dvarininkai, kurie partijos reikalams sulig konstitucijos turėjo mokėti 1½ nuošimtį nuo savo ineigų. Buvo komitetai pavietiniai, gubernijiniai ir pagaliaus centralis partijos komitetas — Vilniuje. Visas partijos veikimas, atsižvelgiant į Rusijos biurokratišką rėžimą, buvo slaptas.

Dar prieš kun. Michalkevičių, labai daugelyje lietuviškų parapijų buvo kunigai, nemokantieji lietuvių kalbos. Vyskupai lenkinimo tikslams vartodavo tokią metodą, kad į lietuviškas parapijas siųsdavo lenkus arba baldgudžius kunigus, gi lietuvius kunigus siųsdavo į lenkų ar gudų parapijas.

Lietuvių tautinis susipratimas pabaigoje 19-ojo amžiaus ir pradžioje 20-ojo — padarė tai, kad toji anomalija mažne visur buvo prašalinta.

Administratorius Michalkevičius 1911 metais, budamas uolus lenkininkų tarnas, prisidengęs neva demokratiškumu ir teisingumu, išleido parėdymą sulig kurio bažnyčių pamaldų tvarką kiekvienoje parapijoje nusprendžia skaitlius tokios ar kitokios tautos narių. Kuo daugiau kokios tautos žmonių randasi parapijoj, tuo daugiau tos tautos žmonės turi savo kalboje pamaldų.

Žmonės visur turėjo buti surašomi pagal tautų.

Kaip vėliau pasirodė, buvo tai naujas gudrus budas padauginti oficijaliu keliu skaičius lenkų Lietuvoje. Vilniaus lenkininkų Centralis komitetas nužiurėdavo tam tikras vietas, kur lenkų intekmė stipresnė ir pasiųsdavo tenai savo apmokamus agitatorius, kurie gązdinimais pravoslavija, įvairiais klaidingais aiškinimais palenkdavo lietuvius rašyties prie lenkiškų pamaldų. Tokie jau paskui patekdavo oficijaliai lenkų rubrikon. Jei surašus darydavo lietuvis kunigas, jam nevalia budavo išaiškinti lietuviui jo klaidą (jei jis buvo agitatorių suklaidintas). Už tokią "tautiškai - politišką agitaciją" lietuvis kunigas budavo tuojau iškeliamas, ar kaip kitaip baudžiamas. Gi tokia pati agitacija kunigui lenkininkui budavo priskaitoma dorybe.

Ten kur pasitaikydavo didesnis pasipriešinimas lenkininkų agitacijai iš pusės susipratusių lietuvių sodiečių — tenai buvo organizuojami mušeikų buriai, kurie organizuota fiziška jėga nutildydavo teisėtus lietuvių protestus. 1912 metais Rodunės bažnyčioj ir ant šventoriaus buvo iki kraujo sumušti lenkų mušeikų tie lietuviai, kurie bažnyčioje sau paskirtu laiku giedojo lietuviškas giesmes. (Mat Rodunė, Lydos pavieto, buvo nužiurėta Vilniaus komiteto kaipo vieta, kur lietuvių kalba turi buti išnaikinta).

Jei lenkininkų Centralis Komitetas nutardavo kokią parapiją galutinai prijungti prie "lenkų kulturos", tai per savo agentus toje parapijoje suorganizuodavo burį triukšmadarių, kurių uždaviniu buvo: 1) giedoti lenkiškas giesmes, jei lietuvis kunigas mėgintų sakyti lietuvių kalboje pamokslą, 2) trukdyti lietuviškus giedojimus bažnyčioje, stengiantiesi perrėkti juos, lenkiškais giedojimais, 3) draskyti ir naikinti lietuviškas maldaknyges, 4) išpliekti kailį labjau susipratusiems lietuviams giesmininkams.

Tokių priemonių lenkų triukšmadariai griebėsi Rodunėje, Nočioje (Lydos apskr.), Joniškyje, Rudziškyje, Giedraičiuose (Vilniaus apskr.) ir daugelyje kitų vietų.

Vilniaus administratorius, įvykus bažnyčioje skandalams, (muštynėms, riksmams) niekuomet nenubausdavo skandalistų, kas dar labjau paragindavo mušeikas stipriau veikti "polskos viaros" naudai. Buvo atsitikimų, kada administratorius patsai dalyvaudavo lietuvių nuskriaudime. Taip antai 1910 metais Joniškyje (Vilniaus par.) dvarininkas Zajančkauskas su savo pasamdytais agentais pirma sukurstė parapiją, kad išvytų iš savo bažnyčios lietuvišką kalbą, kaipo "pagonišką" ir "vedančią prie stačiatikystės", o paskui atkvietė administratorių Michalkevičių, kad patsai įvestų bažnyčioje tvarką. Tasai atvažiavęs ir pasakęs pamokslą, liepė norintiems lenkiškų pamaldų stoti į dešinę, gi norintiems lietuviškų — stoti į kairę. Vos keli drąsuoliai išdrįso stoti po kairei. Iš jų keli paskui buvo kruvinai sumušti Zajančkausko agentų. Mykolas Klimas vos nebuvo mušeikų užmuštas. Miške, grabėje, paliko jį vos gyvą, visą kraujuose papludusį, nurėdytą, vien su sudraskytais marškiniais. (Tie jo sudraskyti ir sukruvinti marškiniai dabar randasi Lietuvių muziejuje Vilniuje).

Nuo to laiko, kaip administratorius Michalkevičius "sutvarkė" pamaldas Joniškyje(ta lietuviškoji parapija nebegirdi žodžio Dievo savo prigimtoje kalboje. (1912 metais p. Zajančkauskas už kurstymą žmonių prie muštynių, prie darymo betvarkės bažnyčioje rusų valdžios teismo buvo nuteistas 6 mėnesiams į kalėjimą. O tuo tarpu tas pats Zajančkauskas buvo narių Centralio lenkininkų Komiteto Vilniuje ir geriausis prietelis vyskupijos valdytojo).

Nedyvai, kad taip vedant žmones jų dušių ganytojams, iškrypo daugelio lietuvių jausmai ir supratimai.

(Tąsa ant 3 pusl.)

Pirkite "Draugo" Šėrus

DALYVAUKITE KONTESTE

"DRAUGO" BENDROVĖ PLATINA BIZNĮ, UŽTAT DIDINA ŠĖRŲ KAPITALĄ.

Į keletą mėnesių turi buti parduota šėrų už $25,000.00. Šėrai ne tik neprapuls, bet, greičiausiai neš gerą pelną. Vienas šėras $10.00. Galima pirkti ir daugiau, kaip vieną šėrą.

Gera proga indėti pinigą į prakilnų ir pelningą biznį.

Broliai katalikai ir sesers katalikės! *"Imkime savo dienraštį į savo rankas;* patapkime jo savininkais".

Dabar eina lenktynės — kontestas, kurs baigsis 31 d. spalių šių 1918 metų. Konteste gali dalyvauti arba tam tyčia susidarę komitetai, arba ir pavieniai žmonės.

Visi dalyvaujantieji konteste komitetai (arba pavieniai), kontesto laikui pasibaigus gaus dovanų tam tikrą nuošimtį nuo atsiųstų pinigų. Be to dar tiems kontestantams (komitetams, ar pavieniams), kurie tuo laiku prisiųs daugiausiai aplikacijų į šėrininkus kartu su gatavais pinigais — tie gaus dar extra dovanų.

1-oji DOVANA — knygynas už $200.00 ir 3 kopijos "Draugo" už dyką — pagal nurodytų adresų patol, pakol "Draugas" eis.

2-oji DOVANA — knygynas už $100.00 ir 2 "Draugo" kopijas už dyką.

3-oji, 4-oji, 5-oji, 6-oji, 7-oji, 8-oji 9-oji ir 10-oji dovana — po 3 "Draugo" kopijas už dyką nurodytiems asmenims.

ATSILIEPKITE!

Reikalaudami instrukcijų ir kvitacijų knygučių

Rašykite šiuo adresu:

"DRAUGO" KONTESTAS,
1800 West 46th Street, -:- Chicago, Illinois

L. R. K. LABDR. SĄ-GOS CENTRO VALDYBA

Dvas. vadovas kun. Mykolas Krušas, 3230 Auburn ave., Chicago, Ill.

Pirm. Antanas Nausėda, 1658 Wabansia ave., Chicago, Ill.

Vice-pirm. Pranas Veryga, 4539 So. Marshfield ave., Chicago, Ill.

Nut. rašt. Julijonas Sliogeris, 1424 So. 50th Ct., Cicero, Ill.

Fin. rašt. Aleks Dargis, 726 W. 18th st., Chicago, Ill.

Iždin. kun. Antanas Staniukynas, 2634 W. 67th St., Chicago, Ill.

DIREKTORIAI:

Visi Chicagoje.

Frank Veryga, 4539 So. Marshfield ave.
Jonas Petraitis, 4549 So. Talman ave.
Povilas Mažeika, 3315 Auburn ave.
Kun. Mykolas Krušas, 3230 Auburn ave.,
Juozapas J. Elias, 4600 So. Wood st.
Kun. Antanas Staniukynas, 2634 W. 67th st.
Kun. F. B. Serafinas, 2327 W. 23rd Pl.
Kun. Alex. Skrypko, 4557 So. Wood st.,
And. Bruožis, 653 W. 18th st.
Boleslavas Sekleckis, 3427 Auburn ave.,

Tąsa nuo 2 pusl.)

Kada aš 1912 metais aplankiau vieną grynai lietuvišką sodžių Asavos parapijoje (Lydos paviete), susirinkę lietuviai sodiečiai bijojo į manę, katalikų kunigą, lietuviškai žodį pratarti; mano užkalbinti lietuviškai, jie žegnodamiesi priesiegojo, kad čia "Litwos" niekuomet nėsą buvę, kad jie išpažįstą "polską viarą", kad čia visuomet buvusi ir busianti Polšča. O tuo tarpu aiškiai girdėjau, kaip jie patys tarp savęs čia pat lietuviškai kalbėjosi ir iš vietinio klebono žinojau, kad tai yra grynai lietuviškas sodžius.

Suprantamas buvo tų kaimiečių pasielgimas, atsiminus jų nelaimingą praeiti. Asava tai viena iš tų parapijų Lietuvoje, kur nuo pradžios įvedimo krikščionystės (1415 amž.) iki pradžios dvidešimtojo bažnyčioje nesuskambėjo lietuviškas žodis: pamokslai, giesmės vis buvo atliekama lietuviams sunkiai suprantamoj lenkų kalboje. Tik 1906 metais kun. J. Stašys, per lenkininkų apsirikimą atsiųstas čia į klebonus, apsidairęs pamatė, kad tai esama grynai lietuviškos parapijos. Tad ir ėmė skelbti Dievo žodį žmonių prigimtoje kalboje. Žmonės džiaugėsi. Bet lenkininkai greitai pasirupino kun. Stašį iš Asavos iškelti. Gi į jo vietą atvykęs lenkininkas kun. Kochauskis ir taip inbaugino, sukvaili no ir sufanatizavo žmones kad tie viešai bažnyčioje, rankas iškėlę, padarė prisiegą, kad daugiau neįsileis lietuvių kalbos į savo bažnyčią ir kad visiems pašaliečiams sakys, kad pas juos visuomet buvusi ir busianti "Pošča".

Dabartinis Asavos klebonas kun. J. Burba su savo žmonėmis visada kalba lietuviškai, tik nevalia jau atsiliepti lietuviškai į žmones bažnyčioje.

Tautinis lietuvių atgijimas Vilniaus gub. eina jau plačia vaga. Vilniuje eina keletas lietuviškų laikraščių; pačioje sostinėje ir po visą gubernią priviso šimtai lietuviškų mokyklų, susidarė daugybė apšvietos ir ekonominių organizacijų; leidžiama ir skleidžiama daugybė knygų. Žmonių apšvieta žymiai kyla, o su ja ir tikroji kultura, nes ta lenkų "pseudo-kultura" paliko tarpe lietuvių sodiečių tik iškreiptą lenkų žargoną, kvailą lenkišką fanaberiją ir didžiausį nešvarumą po stubas (su visais paršiukais, aviniukais ir viščiukais). Yra žinoma, kad lietuvio sodiečio ir ukio ir namų gyvenimo kultūra daug augščiau stovi, negu lenko sodiečio. Taigi atlietuvėjimas aplenkintų lietuvių bus tikru laimėjimu pažangai ir kulturai.

Lieka tik išgriauti paskutinę lenkystės tvirtovę Lietuvoje ir pasirodys, kad tenai tikrųjų lenkų tik saujalės bėsama. (Lenkai neteisėtai skaito lenkais gudus katalikus ir visus aplenkėjusius ir apgudėjusius lietuvius).

Čia turiu omenėje Vilniaus vyskupijos kapitulą. Nuo senų laikų Vilniaus kapitula neįsileidžia į savo tarpą lietuvių kanauninkų ir pralotų. Pakol Lietuvos sostinėje nebus lietuvio arkivyskupo, patol ir Vilniaus kapitula bus uoli lenkų enedekijos tarnaitė.

Lietuvių visos pastangos dabar kreipiamos, idant intikrinus Vatikaną, kad Vilniuje reikalingas lietuvis arkivyskupas.

F. K.

MUSŲ MOTERIMS.

KUR KARALIAUJA MOTERIS.

Moteries karalystė yra namai! Ir nors tie namai butų kuomažiausi, juos reikia užlaikyt tvarkoje ir valdyti teisingai. Reikia mokėti padalinti laiką ir darbą. Reikia prižiurėti vidurinio ir išlaukinio namų stovio.

Ne visuomet yra lengva namuose karaliauti, turėti meilę ir pagarbą namiškių, nes šitie turi visokius upus ir pobudžius. Vieni iš jų atkakli, kiti lengvai įžeidžiamieji. Vyras gali but smarkus, vaikai nepalankųs.

Tečiau moteris, namų ponia, tai visa turi įveikti. Tai gali atlikti savo gerumu, švelnumu, gi ypač teisingumu.

Jinai privalo visus namiškius palaikyti santarvėje. Jinai privalo žiurėti, kad visur viešpatautų pavyzdinga tvarka. Į visus namiškius privalo padaryti išganingą intekmę.

Užduotis, tiesa, yra labai sunki, bet didžiai kilta.

Yra namų, kur kiekvienam žingsnyj matomas moters viešpatavimas, kur tėvas arba vyras tečiau moterį gerbia. Tokiuose namuose yra ir gražu ir malonu. Nes tėvas arba vyras turi užėmęs sau prideriamą vietą, gi moteris vėl sau. Tenai yra paklusnumas, gražus sugyvenimas.

Bet yra ir tokių namų, kuriuose moters viešpatavimas apsireiškia labai nemalonioj formoj. Tai taip vadinamos ponios, prieš kurias visi iš baimės dreba, bet kurių, suprantama, niekas nemyli ir negerbia.

Nuo tokių moterių tegu Dievas visus apsaugo.

Moteris turi but namų papuošimas, taigi jinai privalo kovai pavartoti kitokius ginklus, negu nuolatinis namiškių terorizavimas.

Nuolankumas, švelnumas, sąžiningas priedermių pildymas, gerumas ir taktas — tai svarbiausios namų šeimininkės ypatybės. Kadangi jos pavyzdį visi namiškiai turi sekti, todel jinai turi but pavyzdinga kaip džiaugsme, taip nelaimėje.

Namų šeimininkė privalo but rami, teisinga ir energinga. Tas padaro didesnį įspudį, negu nuolatinis riksmas ir barimas.

Moteries karalystėje turi spindėti: gerumas ir saldybė.

TAUPUMAS IR VAIKŲ DRABUŽIAI.

Karės metu motinos yra priverstos viską taupyti. Bet jos turi žiurėti, kad nuo to taupumo neturėtų nukentėti maži vaikai.

Pav. maisto substitutai turi but su atsidėjimu parenkami, idant juose butų visi elementai, reikalingi vaikų augimui ir išvystymui.

Bet su drabužiais vaikams vasaros metu nėra vargo. Karščių metu yra tinkamiausia, kad vaikai liuosai ir lengvai butų aptaisyti. Gi audeklų ir skuros taupumas šiandie yra kasdieninė kalba. Vilna reikalinga kareivių drabužiams. Medvilnė (bovelna) medikaliams pataisymams. Skura yra reikalinga visokiems karės daiktams.

Todel yra geriausia imties senųjų drabužių ir panaudoti kiekvieną jų šmotelį.

Kadangi su senaisiais drabužiais galima vaikus užkrėsti visokiomis ligomis, tatai tuos drabužius reikia pervirinti ir perdirbinėti pagal reikalo.

Taip galima sutaupyti daug pinigų ir pagelbėti šaliai abelname audiminių išdirbinių taupume.

Vasaros metu duoti vaikams devėti lengvus čeverykaičius, kurie nėra tiek brangus, kaip sunkieji čeverykai. Lengvas avalines vaikai labai myli. Nes tas jiems eina sveikaton.

Aguona.

NAUDINGI NURODYMAI ŠEIMININKĖMS.

Kaip panaikinti dėmes, pasidarusias nuo arbatos? Patrink dėmę su glicerina ir kiek palaukus paprastai išplauk.

Kaip prašalinti rudžių dėmes? Dėmę reikia stipriai patrinti lemonu, padažytu druskon. Kuomet betrinant dėmė pranyks, tuojaus tą vietą reik išplauti.

Prideginti baltiniai. Jei prosijant pasitaiko baltinius prideginti, tuos baltinius reik tuojaus pamerkti šaltan vandenin. Pridegimas išnyks.

Palaikyk vandenį, kuriam virė bulvės. Tas vanduo yra naudingas valyti suterštas šilkines sukneles.

Skalbiant nosines (skepetaites) reikia vandeniu įberti pusę šaukščiuko "carbonate of soda". Tas duos gražesnę nosinėms spalvą ir jas sustiprins.

Jei verdant pridenga pienas, tai jį perliek kitan švarian puodan ir šitą įstatyk šaltan vandenin kol pienas neatšals. Tuomet išnyks piene pridegimo kvapsnis.

Jei nori tuojaus nuo rankų prašalinti svoguno kvapsni, rankas pakišk po smarkiai bėgančiu iš krano šaltu vandeniu. Kvapsnis išnyks. Tokiuo budu svoguno kvapsnis panaikinamas ir nuo peilio. Karštu vandeniu negalima panaikinti kvapsnio.

Lietaus vandeniu ir muilu galima panaikinti drabužiuose dėmes, padarytas aliejum, vartojamu prie siuvamųjų mašinų.

Jei lėkštes pasitaiko prideginti, tuomet jos reikia sumerkti į vandenį su boraksu. Tokiam vandenyj taip ilgai laikyti, kol nebus galima pririu.

U. S. Food Administration.

Br'er Tater ain't skeerin' up a ghos' wen he say we alls mus' eat less wheat en less meat en save all de fat en sugar we kin. We has jist got ter feed dat big army er fightin' sojer boys, en we kin do hit by eatin' right smart mo' taters en garden sass en eatin' mo' fish en game 'stid er pork and beef. Ef we alls don't gin ter feed dem sojers right now we'll be feedin' somebody 'fo' long en it won't be us.

Kasdieninis vokiečių melas.

(Released by the Committee on Public Information).

No. 8. Korespondentas iš Atlanta, Ga., rašo Committee on Public Information: "Šioj dalyj pasakojimas paleista, buk Camp Wheeler 1,400 vyrų nuo pneumonijos mirė ir kad armijos gydytojas, dviem Raudonojo Kryžiaus slaugotojom (nursėm) gelbstint, užkrečiamąją ligą išplatino. Pasakojama, kad jis buvo paskirtas čiepyti kareivius prieš pneunomiją, bet vietoj to jis kareiviams perus skiepijęs. Galop jis pats susirgo. Kuomet buvo patarta, kad jam but duota vaistų iš jo paties rinkinio, tai jis taip smarkiai protestavęs, kad jie išanalizavo čiepus ir rado, iš ko jie buvo. Pasaka tęsiasi, buk jie jo nesušaudę, bet vientik inčirškė jo paties vaistų ir kuomet tai padaryta buvo, jis pasakęs, "Na, su manim užbaigta".

'Gydytojo vardo nepriduodama, bet privedama, buk jis buvęs vienu ir žymių gydytojų Macon, Ga., pirm negu armijon pastojo.

"Išklausiau tos pasakos, su smulkmenų daugybe, vienos visai nekaltos moters atpasakotos. Ten pat kiti aštuoni asmens buvo. Visi nuoširdus amerikiečiai. Bet kiekvienas iš jų pasakai tikėjo."

Tai yra gražus melo pavyzdis, ką paleista povisas šalies dalis pastarają žiemą apie nesveikatingumą ir armijų liogeriuose blogas ligonbučių apystovas. Jis yra typiškas intikinančiomis smulkmenomis, kurios priduodamos. Tai yra "gera pasaka", kurią ištikimi piliečiai bus pagundyti atkartoti jau vien del jos dramatiško efekto. Ji visai neteisinga yra. Surgeon General ofisas autorizuoja užreiškimą, kad "ši absurdiška paskala yra tuštybė, daugiau nieko". Visos nuo pneumonijos mirtys, kurios nuo dienos į Camp Wheeler įsikraustymo iki šiam laikui ištiko, nesurado nei penktos to skaičiaus dalies, kuris anuo išradimu anonimaus gydytojo ir jo dviejų Raudonojo Kryžiaus pagelbininkių prasikaltimui priskaitomas. Pro-vokiškas tų pasakų tikslas suprantamas. Jos yra skirtos kariuomenėn stopimą tramdyti, priešginiavimą draftui išauklėti, karininkų giminių rupesnį padidinti, valdžia ir jos kariškuoju veikimu Amerikos žmonių pasitikėjimą sunaikinti.

No. 9. Korespondentas iš Kingston, N. Y., praneša apie paskalą, buk "iš vienos kareivių stovyklos kunigas laišką parašęs, pasisakydamas, kad vyno altoriaus reikalams jis tegalįs gauti vien tik slapta parsigabendamas".

Vokiečių agentas Amerikoj, lygiai kaip visose kitose kariaujančiose šalyse, yra labai užsiėmęs pastangomis sukelti įvairiais budais religijinius ginčus, kad nesantarvę pastumėjus. Jis platina šioj šalyj neteisingas paskalas, buk kaizeris popiežiui prisiketinęs grąžinti Bažnyčiai "svietišką valdžią" ir taip toliaus. Tuo pačiu laiku tie patys agentai leidžia kitokias paskalas, lygiai neteisingas, buk katalikai Suv. Vastijų valdžios, militarių ir laivyno viršininkų skriaudžiami yra visose tarnybos šakose. Tarp tų pastarųjų šmeižtų viršui, minimas pranešimas apie kunigą, kuris altoriaus vyną į kempę slapta gabentis tegali, vientik naujas paįvairinimas tėra.

Karės sekretorius paskaito tai, kaipo "visai bepamatnotą". Rašo jis: "Klausimas sulig drafto akto 12 skyriaus, apie teisę laikyti ir vartoti militarėse kempėse ir militarėse rezervacijose vyną sakramentų ir altoriaus reikalams buvo priduotas Judge Advocate General, spalio mėnesyj, 1917 m. Ketvirtoj spalio d., 1917 m., Judge Advocate General pridavė tuo reikalu savo nuomonę, kurios užbaigiamasis paragrafas sekamas: 'Taigi šio ofiso nuomone yra, kuomet vyno vartojimas sakramentų tikslams pažymėtose vietose gegužio 18 d., 1917 m., akte yra plačios prasmės, vienok religijinio gyvenimo ir šalies istorijos atžvilgiu, Kongresas negalėjo turėti intencijos naikinti teisės katalikų ir kitų kapelionams, sulig jų bažnytinių įstatymų, pirktis, laikyti ir vartoti vyną sakramentų tikslams pažymėtose vietose. Taigi, toks vyno vartojimas įstatymų ribose nebudamas, nėra draudžiamas."

Ši taisyklė, išgauta kaip tik kempės atsidarė, nuo to laiko galėje buvo. Pasekmėj, nei vienas kunigas netur "slapta gabentis" vyno sakramentų tikslams.

No. 10. Tulą laikotarpį praeityj vaikščiojo kalbos po visas šalies dalis, buk Washingtonas yra pilnutėlis "slakerių", "ofisinių kareivių, saugiuose nuo kulkų darbuose" ir jaunų, kariuomenėn šauktinių, vyrų, kurie nepavojingas pozicijas ingijo politinei protekcijai pasidėkojant. Tos pasakos pastaruoju laiku iššivystė į laikraštinį straipsnį, kuris plačiai persispauzdinėjamas buvo. Tas straipsnis, tam tikrus kaltinimų nurodymus paduodantis, gali but aiškiai atsakytas.

Po plataus apkalbėjimo, buk Karės Departamentas yra "prikimštas sveikais, jaunais vyrais, kariuomenėn šauktinais, kurie saugius nuo kulkų darbus įsigijo, kas juos nuo tarnybos fronte apsaugoja", straipsnis tęsia: "Iš keturių sekretoriaus Daniels sunų tik vienas tėra, kaipo antrasis leitenantas laivyno kvatiermeisterio (quartermaster) departamente". Faktai šie: iš keturių sekretoriaus Josephus Daniels sunų vienas yra 13 metu, o kitas 16 metų. Trečias, 19 metų, išlaikė kvotimus į Laivyno Akademiją (Naval Academy) ir rengiasi laivyno tarnybai. Ketvirtas sunus, 23 metų amžiaus, vienatinis kariuomenėn šauktinas, įstojo kaipo paprastas kareivis Marinierių Korpusan (Marine Corps) ir po metų paprastu kareiviu tarnybos laimėjo sau paaugštinimą lenktiniavimų kvotimuose. Visi oficierių paskirimai korpuse daromi iš paprastųjų eilių, vientik į užsitanavimą atsižvelgiant. Jaunasis Daniels, įsirašė paprastuoju karininku be tėvo pagelbos ir tuo pačiu budu paugštinimą išsitarnavo. Dabar jis yra antruoju leitenantu marinierių korpuse, Philadelphijoj esančio ir aktualiai tarnybai besilavinančio. Kritikuoti jį, kaipo ofiso kareivį saugiame nuo kulkų darbe yra šmeižiančia neteisybę platinti.

Straipsnyj tęsiama: "Pirklybos Sekretoriaus Redfield sunus yra išmokėjimams pagelbininku klerku prie Navy Supply Bureau, su vėliavnešio (ensign) rangu". Faktai tokie: Redfield pereitais metais įsirašė į laivyno rezervą. Jis buvo paskirtas į vėliavnešius ir po tulo tarnybos laiko verbavimo ofise buvo paskirtas tarnybai ant kariškojo laivo submarinams naikinti. Ten du mėnesiu ištarnavo, kuomet jo vyresnių oficierius jį rekomendavo ypatingai tinkamu prie reikmenų rupinimo, svarbi karinės organizacijos šaka, kuri tuo tikslu žmonių reikalinga buvo. Admirolas MacGown, vyriausias laivyno išmokėtojas, tyrinėjo keletos vyrų rekordus, tarp tų Redfield, ir įsakė jį perkelti į išmokančiųjų korpusą. Redfield'as yra sudėjęs prašymą, kad jį priskirtų tiesioginiai jurių tarnybai. Mokslus ėjo Amhurst ir ten gabumais atsižymėjo. Jis ypatingai naudingu yra dabartinėj pozicijoj. Tikrai pasigailėjimo but parodyta kritikuojančiam redaktoriui prileidžiant, kad jis yra pro-vokiško šmeižto auka ir ant Redfield užsipuola, kaipo ofiso kareivį saugiame nuo kulkų darbe.

Straipsnyje tęsiama: "Sekretoriaus Lansing'o brolėnas yra armijos War College kapitonu. Pulkininko E. M. House sunus yra Valstybės Departmento ofise. Senatoriaus Reed Smoot sunus yra aviacijoj, bet nelakiojančioj šakoj Washingtone". Tikrenybėje sekretoriaus Lansing'o brolėnas yra nebe drafto amžiuje. Jis mėgino kariuomenėn įstoti, bet del akių neužtektinos sveikatos buvo atmestas. Jis prie stalo sėdo, nes tai buvo vienatinis darbas, kurį sulig armijos taisyklių gauti galėjo. Pulkininko House sunus taip pat virš drafto amžiaus yra. Valstybės Departamente jis kaipo civilis civilį darbą atlieka. Senatoriaus Smoot sunus, 31metų amžiaus, nelakiojančioj aviacijos šakoj, bet jis vyriausybės žinyboje yra ir gali buti Prancuzijon perkeltas. Nei vienas tų nėra "sveiku, jaunu vyru, kariuomenėn šauktinu, kurie saugius nuo kulkų darbus ingijo", ir redaktorius, kuris juos taip perstato, publiką apgaudinėja, savo valdžią ir spauzdindamas pro-vokiško melą priešui gelbsti.

Iš rašto lieka įspudis, buk kabineto nariai savo oficiales pozicijas naudoję, kad savo sunus iš militarės tarnybos išsaugoti. Tas įspudis daromas netik klaidingais užreiškimais, augščiaus privedamais, bet tokių faktų praleidimais, kaip seka: iš p. McAdoo sunų vienas tarnauja ant submarinų "chaser", kitas yra priskirtas laivyno orinei stočiai Miami'ėj ir trečias yra jurininku penktame laivyno distrikte; kad Darbo Sekretoriaus vienas sunus yra aviacijos kopuse pirmuoju leitenantu prie Wilbur Wright orlaiviams lauko, antrasis yra antruoju National Army leitenantu Camp Meade ir trečias oficieriu be komisijos Anniston, Ala.; kad Vidujinių Reikalų Sekretoriaus sunus yra vėliavnešiu laivyno aviacijinėj stotyj Prancuzijoje ir Agrikulturos Sekretoriaus sunus yra laivyno vėliavnešiu Newport'e.

TAUTOS IŽDO VALDYBA

Pirmininkas, kun. F. Kemėšis, 3230 Auburn Ave., Chicago, Ill.

Pirm. pagelb. kun. J. J Kaulakis, 324 Wharton St. Philadelphia, Pa.

Raštininkas, L. Šimutis 3230 Auburn Ave., Chicago Ill.

Iždininkas, kun. S. J. Čepanonis, 318 So. Fourth St Homestead, Pa.

Iždo globėjas, kun. J. Jakštys, 421 Cleveland Ave. Harrison, N. J.

DRAUGYSTĖS ŠV. JONO EVANGELISTO VALDYBA
Chicago, Ill

A. Lekniekas, pirmsėdis, 708 W. Pl.

S. Dargis, pagelbininkas 638 W. 18 st.

P. Olšewskis, prot. rašt. 2022 S. Union ave.

A. Yokubaitis, fin. rašt. 2006 S. String st.

A. Grišius, kaserius, 732 W. 19 st.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ RYMO KATALIKŲ AMERIKOJE
1886
LITHUANIAN R. C. ALLIANCE of AMERICA

TURTAS VIRŠ $125,000.00

Apsidraudusiems nariams išmoka:

PAŠALPOS:	POMIRTINĖS:
$3.50, $7.00, $10.50 ir $14.00 savaitėje.	$150.00, $250.00, $500.00, $750.00 ir $1000.00.

Priimama sveiki vyrai ir moterys iki 50 metų amžiaus.

Mėnesinės duoklės sulyg metų laike įsirašymo. Šiandien tu esi jauniausias, negu kada nors busi; todel rašykis dabar — atsieis mažiaus mokėti, negu palaukus. Nelauk, kol pasensi ar apsirgsi.

Konstituciją, mokesnių knygelę, savaitinį laikraštį "Garsą" ir kitas poperas nariai gauna dykai.

S. L. R. K. A. kuopos randasi visose didesnėse Amerikos lietuvių kolionijose.

Susižinok pas vietinės kuopos raštininką ir įsirašyk dabar. Jei tavo apielinkėje S. L. R. K. A. kuopos dar nėra, pasistengk, kad ten ją sutvėrus. Rašyk, klausdamas informacijų, pas Centro Raštininką adresu:

P. MULEVIČIUS
458 GRAND ST., Sta. W, BROOKLYN, N. Y.

SIBIRO ŽVAIGŽDE.

DRAMA 3-jų AKTŲ, 4-rių ATIDENGIMŲ

Vertė
I. AUGŠTAITIS.

(Tąsa).

KAZIMIERAS *(staiga)*: O, kad Jusų Didybė išskaitytumėt mano širdį....

TATROV. Kazimiere, ar nori apsivesti su Olga?

KAZIMIERAS. Apsivesti?

TATROV *(į Olgą)*: Olga, ar nori buti jo žmona?

OLGA. Ir dar tėvelis manęs klausi? Žinai, kad aš be jo gyvent negalėčia.... Tu esi teip geras, tėveli *(apkabinus rankomis Tatrovo kaklą, į Kazimierą)*. Kazimiere, ar aš tau nesakiau, kad tėvelis mudu sujungs.

KAZIMIERAS. Mano tėve... kuo aš galėsiu atlyginti jums savo dekingumą?

TATROV. Be tų žodžių. Padaryk laiminga mano dukterę, ir dekingumo skola bus išmokėta.

KAZIMIERAS. Ar Olga bus tremtinio žmona?

TATROV. Tame yra mano galva. Savo gyvenime jau daug nuopelnų esu padaręs, bet už tai dar ne sykio nesu caro prašęs jokių mylistų. Taigi manau, kad šis pirmas mano prašimas bus veikiai išklausytas ir žentas generolo Tatrovo nebus skaitomas tremtiniu.

KAZIMIERAS. Atleisk generole!... Bet aš vienas nieko nepriimsiu tol, kol mano broliai dirbs Sibiro kasyklose.

OLGA. *(į tėvą)*: Matai tėveli koks jis yra prakilnus.

TATROV. Apie tai pakalbėsime paskui. Turiu viltį, kad pataikysiu prieiti prie širdies Rusijos monarcho ir tavo broliai-tremtiniai po mano priežiura bus geriausiose sąlygose, bile tik neturės minčių apie sukilimą ir pabėgimą.

KAZIMIERAS. *(į šalį)*: Ką dabar pradėti?

TATROV. Bet grįžkime prie dalykų. Mano noras yra, kad sujungtuvės judviejų atsibutų kuogreičiausia; jeigu galima, tai kad ir rytoj. Ar sutinki, Olga?

OLGA. *(džiaugsmingai)*: Sutinku, tėveli, sutinku *(bučiuoja tėvui rankas ir suo juo kalbą pašnabždomis)*.

KAZIMIERAS *(į šalį)*: Rytoj... Tvirtovės įgula tuojau išplauks, bet francuzų laivas dar ikišiol nepasirodė prieplaukoje. Turiu laiko. Ji bus mano žmona... Pames tėvą del savo vyro *(įeina Gravičinas ir Du Rocher)*.

SCENA XI.

Tie patys ir Gravičin su Du Rocheru.

GRAVIČIN *(į Tartovą)*: Čia yra Du Rocher, prancuzų laivo kapitonas.

KAZIMIERAS *(su nusistebejimu į šalį)*: Du Rocher?! Laiškai man rašyti turėjo tokią pavardę.

TATROV: Linksma yra man pasveikinti prancuzų laivo kapitoną, savo tvirtovėje. Duotas yra jam nuo gubernatoriaus leidimas atlankyti tą kraštą, apžiurėti pakraščius priekybos žvilgsniu. Ir tas leidimas yra mano rankose. Labai gailiuosi, kad santikiai tarpe Rusijos ir Prancuzijos neleidžia mums užmegsti artimesnių draugiškumo ryšių.

DU ROCHER: Laimė, pons generole, kad tų dviejų viešpatysčių prekyba yra toli nuo kardo ir kad prakilnus Rusijos caras mokėjo atskirti prekybos varymą nuo karės pažymėdamas, kad tuodu klausimu viens su kitu nieko bendra neturi, ir kad yra leista kursuoti prekybiniams laivams tuose pakraščiuose *(į šalį, žiurėdaams į Kazimierą)*. Tai turbut Kazimieras, nes generolo namuose ir šale jo dukters... Jis yra vadas tremtinių, į jį rašiau laiškus.

GRAVIČIN: Neapsakomai patogų laiką išrinkai ponas kapitone, kadangi visi musų transportiniai laivai ir tvirtovės įgula išplaukė sykiu su vokiškais laivais.

DU ROCHER: Esu tame persitikrinęs, vienok delto nemanau ilgai čia užtrukti *(žiurėdamas į Kazimierą ir atmai nęs balsą)*. Rytoj vos švintant mano laivas išplauks.

KAZIMIERAS *(į šalį)*: O, Dieve!

OLGA *(tikiai į Kazimierą)*: Kas tau yra, Kazimiere?...

KAZIMIERAS *(taipgi tikiai)*: Nieko, nieko, mano brangi.

DU ROCHER: Sulig įsakymo Jusų Didybės, mano garlaivis įmetė įkarą netoli nuo krašto *(žiurėdamas į Kazimierą)*. Netoli nuo kasyklų, kuriose dirba tremtiniai.

TATROV: Manau, kad nepalaikysit už blogą, jeigu įsakysiu, kad sargyba jums draugautų, nes pas mus paprastai taip yra priimta.

DU ROCHER: Tas nieko nekenkia, žinau ir suprantu, kad panašus atsargumas yra butinai reikalingas *(atsisukęs į Kazimierą)*. Viena valndėlė kartais suteikia progos pabėgimui, taigi ir iš tos gali pasinaudoti *(atmainęs balsą)*. Vienok aš manau, kad toje tvirtovėj nieko panašaus negalima tikėties. Bet atsargumas nekenkia *(lenkiasi Tatrovui ir pamerkęs Kazimierui eina į duris)*.

TATROV *(palydėdamas:)* Aš neko panašaus nemanau, esu ramus *(žiurėdamas į Kazimierą)*. Dabar esu tikras su savo tremtiniais.

SCENA XII.

Tatrov, Gravičin, Olga ir Kazimieras.

OLGA *(į Kazimierą)*: Kas tau yra? Tu taip pabalęs ir tavo rankos dreba.

KAZIMIERAS: Tas nieko, mano brangi. Tai yra apsireiškimas...

TATROV *(į Gravičiną)*: Na, palinkėk mums majore, tu musų drauge. Neužilgo išsipildys mano troškimai: rytoj Olga išteka už Kazimiero.

GRAVIČIN *(sumišęs)*: Ar taip?... Linkiu iš visos širdies...

TATROV *(tikiai į Gravičiną)*: Jau dabar nereikia abejoti, žinai kuo Kazimieras yra tremtiniams, ir kuomet paliks mano žentu, tuomet nereikalausiu ne jokios priežiuros ir busiu ramus.

GRAVIČIN: Kuomet bus žentu gal, bet prieš tai...

TATROV: Esu visuomet atsargus, majore. Delto gi ir šliubo dieną paskiriau rytojų *(balsiai)*. Bet turim dar darbo prie prisirengimo. Jus, mano vaikai, man taipgi turėsit pagelbėti. Eikit į mano kabinetą.

(Bus daugiau).

SKAITYTOJŲ MINTYS.

RUSIJA.

Vos keli metai atgal, Rusija buvo viena plačiausių pasaulyje viešpatijų. Ta viešpatija susidėjo iš daugelio tautų, — tarp kitų ir lietuvių. Iš visų tų tautų rusų tauta buvo skaitlingiausia. Prie to iš visų ten esančių civilizuotų tautų ji buvo tamsiausia. Stebėtina, kad ta tauta už save šviesesnies valdė. Bet tai buvo ne konstitucijinis valdymas. Tikroje demokratijoje to nėra. Kaipo valdančioji tauta, rusai galėjo žengti pažangos keliu lenkviau už tas tautas jųjų prispaustas, bet ar tai iš prigimto nerangumo, ar tai del "vodkos", ar del kokios kitos priežasties netik kad nežengė pirmyn su prispaustomis tautomis, bet jų užpakalyje pasiliko.

Viena priežastis rusų tamsumo, tai jų prietarai. Rusai tiki į antikristą. Dažnai kokį žmogų nužiuri, paskaito jį velniu ir gyvastį jam atima. Jeigu vaikas koksai gimsta kiek keistesnis už kitus, tai paskaito jį už velniuką, ir stengiasi jo nusikratyti.

Svetimas žmogus keliaudamas po šiaurinę dalį Rusijos, stato save į didelį pavojų vien del to, kad jis kitoniškesnis už tenykščius gyventojus.

Po revoliucijai Kerenskiui bevaldant Rusiją padaryta viena iš didžiausių klaidų: kareivijoje tapo panaikinta disciplina. Paprastiems kareiviams nereikėjo klausyti savo viršininkų, oficierių. Kareiviai gavo valią, sau patinkamus į viršininkus rinkti. Pasidarė, kad šiaurinis, prietaringas, puslaukinis, tapo lygus šviesiam ir mokytam žmogui, Pasidarė, kad nemokantis, nei skaityti, nei rašyti barbaras galėjo buti viršininku ir vadu šviesiems žmonėms. Kur čia demokratizmas? Čia jau ne liuosybė, ne lygybė, bet tamsuolių vergija ir sauvalia. Čia jau ne moksle stipraus proto valdymas, bet geidulių ir prasimanymų viešpatavimas.

Tamsuoliai patys savęs nesuvaldo, tai kaipgi jie gali kitus valdyti, dar už savę daug mokytesnius? Kaip jų jausmai diktuoja, taip jie daro, laužydami visokios doros įstatus. Gi kas laužo nustatytas doros tiesas civilizuotuose kraštuose, yra baudžiamas, bet Rusijoje kitaip virto.

Kodelgi tokie Zuderblum (pasivadinęs Leninu) Braunstein (pasivadinęs Trockiu) neužviešpataus Rusijoje? Gi šitie pasigarsino gyvai su kunu ir dušia atsidavę "proletarų gerovei", paduodami valią visokiems kriminalistams. Nepersenai buvo pasklydę gandai, kad tie patys geradėjai, Leninas su Trockiu turėjo bėgti nuo savo "mylimųjų proletarų". Jeigu jie yra naujos ėros skelbėjai, savo "rojaus" apaštalai, tai kodel ne norėjo mirti už savo tikslus? Ne, kailis ir pinigai malonesni. Jeigu tas skelbiamas mokslas apimantis visą pasaulį nėra vertas kankintinio mirties, nei vargo didelio, bet tik gerai tol pakol kitus apgaudinėjant prisilupama turto, tai jau suprantama, kad ir tie vadai, Trockis su Leninu, mato tą jų pačių skelbiamąjį mokslą daugiaus niekuom, kaip tik geru irankiu tamsuolius mulkinti ir lupti iš jų sau turtus.

Nelaiminga ta Rusija, kad ant jos Leninas su Trockiu parodys pasauliui, jog negalima įvykdinti socijalistiškų teorijų. Rusija, kaipo tauta prisikels, norints dideliai suvarginta, bet bus išmintingesnė. Pasaulis bus jai dėkingas už išmėginimą ant savęs nesveiko žmonijai socijalizmo mokslo. **Pr.**

SLIEKAS.

Priminus žodį sliekas nevienas pasakys, kad jis yra nekartą žemę kasęs ir gerai sušilęs pakol gana tų sliekų prisikasęs žvejojimui. Ne vien žvejojimui sliekai yra naudingi. Juk kiekvienas gyvunas turi savo tikslą. Dievas sutverdamas slieką, jam taipgi paskyrė tikslą.

Mokslinčiai, gamtos tyrinėtojai parodė, kad sliekas turi atlikti darbą labai naudingą, bemaž tokį pat naudingą, kokį atlieką arklys, jautis, arba mašina su kuriais mes ariame, akėjame žemę, laukdami po tam iš jos vaisių reikiamų palaikymui musų gyvybės.

Slieko visas gyvenimas, tai žemėje, labjausiai kur dregna, kaip kad po medžiais, kur yra daug punančių lapų.

Sliekas besiknisdamas sau urvelį rija žemę ir ja leidžia per savo kuną. Taip darydamas jisai sumala žemę ir sultis jo kuno su žeme, padaro ją riebesne, arba trąšesne. Gi urveliai padaro žemę liuosesne ir kartu ją pravėdina. Tie sliekai taip-pat iš žemės gilumos nejudinamą žemės sluogsnį išneša ant viršaus. Amžiais griuvėsiai ir akmenų gatvės sliekų paverčiamos į trąšią žemę.

Sliekas maisto kiek randa žemėje, bet daugiausiai maitinasi punančiais lapais.

Tad matote, kad tas menkas gyvunas, sliekas, į kurį daugelis žmonių visai domos neatkreipia, dirba didelius, žmonijai naudingus darbus. Taip, kiekvienas gyvunas turi savo tikslą ant žemės. **Pr.**

BAISI YRA REGYKLA PAŽVELGUS Į SMUKLES LANKANČIUS.

Liepos 4 d. š. m. Ištikimybės Dienoje, kurioje visos atskiros tautos ir tautelės apvaikščiojo tą dieną su didžiausiomis iškilmėmis, kad parodžius savo ištikimybę Suv. Valstijoms.

Bet, gailą, kad ne visi musų broliai lietuviai suprato tą svarbą, kokią visi kiti matė toje dienoje ir iškilmėse. Daugelis brolių lietuvių negalėjo permatyti tą prakilnumą, delto, kad jų protai buvo apsvaiginti, suteršti tuo pragariško skystimu — alkoholiu.

Eidamas namo iš to iškilmingo apvaikščiojimo gatve, ant kurios yra mano gyvenamoji vieta, ir ant kurios raudasi tos smarvės stotis pripildyta alkoholium, pamačiau, kad į tą vietą daugelis traukė su viedrukais ir stiklais, tarsi į kokią vaistinyčią parsinešti vaistų, kuriais lyg butų galima sustiprinti savo dvasią ir kuno sveikatą, nes jau jie negalėjo apsvaigintu nuo degtinės protu suprasti, kad jie eina dar parsinešti nuodų, kurie žmogui neša amžiną pražutį, kaip del dvasios, taip ir del kuno.

Ir valandai po valandos bėgant prisiartino vakaro laikas. Saliune be perstojimo žvengė minia tų tamsių žmonelių, kurie turėjo jau apkvailintus protus su degtine, nes ta žmogų veda tiesiog į blogą, ištvirkimą, tikėjimo pametimą, ir nedorybių pildymą.

Gerokai jau sutemus maniau, kad ateis galas visam tam bjauriam vaizdui, bet ne. Staugė, plyšo, saliune tie žmoneliai it, sakytum, kokie žvėrys. Vėliau pradėjo mušties, pešties, bet neilgai jiems teko viduje tos smirdinyčios draskyties sau paraudusias noses, nes visus staugiančius smarvininkas atėjus paskirtai valandai turėjo per duris išmesti ir duris uždaryti. Visi šaliuno parapijonai ir palaikytojai, susikabinę į kruvą svirdinėjo ant gatvės plusdami bjauriausiais žodžiais. Neužteko to, bet dar pradėjo bučiuodamiesi pešties. Ir tol ant šaligatvių voliojosi, kol vieni kitiems apdraskė veidus ir suplėšė drabužius. Visą naktį nedavė žmonėms ramiai miegoti. Kuomet jau švito, kuomet iš jų galvų pradėjo išgaruoti ta smarvė, tuomet ir bliauti, mušties ir draskyties paliovė.

Ot, tai musų tamsuolių ir platintojų "Naujienų" brolių lietuvių idealai, mokslas ir toks yra troškimas laisvės ir nepriguimybės savo tėvynei Lietuvai. Šiandie yra apverktinas Lietuvos padėjimas, bet ne visi tą jos padėjimą supranta ir ne visi trokšta linksmesnės ir laimingesnės ateities, geresnio buvio del tėvynės. Jie neatjaučia dabartinių vargų ir brolių badaujančių Lietuvoje, kurie šaukiasi pagelbos prie savo brolių čia gyvenančių, idant neleistų jiems pražuti. Bet jie neatkreipia savo akių į jų vargus ir kokiu budu galėtų gelbėti. Jie paskendę svagaluose, ir tie juos yra apgalėję iš visų pusių.

Ištikro yra bjauri regykla pažvelgus į saliunus ir jo lankytojus.

Gėda tokiems lietuviams.

Zarasietis.

SUGAR MUST BE SAVED!

A teaspoonful may nothing. You say. Yet a heaping teaspoonful saved each meal for 120 days for each of the 100,000,000 persons in the United States makes a pile as big as the Woolworth building—enough to supply the entire armed forces of the nation.

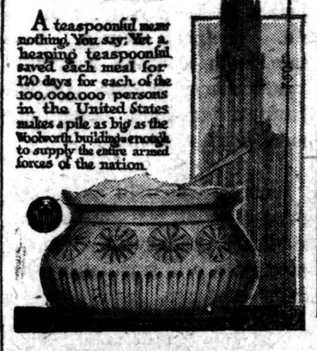

Liet. Vyčių Taupinimo ir Skolinimo Bendrovė

Geriausias budas yra taupyti savo sunkiai uždirbtus pinigus—tai prie

VYČIŲ TAUPYMO IR SKOLINIMO BENDROVĖS

Ši bendrovė yra reguleriškai peržiurima per valdžią (State of Illinois).

Nauja serija jau prasidėjo, tuojaus nieko nelaukdamas pradėk čėdyti savo pinigus ir buti šios bendrovės nariu. Mokėti galima nuo 25c. ir augščiau. Nuošimtis yra mokamas dang didesnis, negu kokioj bankoj.

Susirinkimai yra laikomi ir priimami pinigai panedėliais 7:30 val. vakare., Šv. Jurgio mokyklos kambariuose No. 1.

J. ZAKAS—Pirmininkas.
P. BALTUTIS—Raštininkas
B. SEKLECKIS—Iždininkas
V. RUTKAUSKAS—Advokatas.

DIREKTORIAI:
V. Rutkauskas, P. Makuška, S. J. Petkus, J. Tumasonis, P. Kulis ir Ona Balsaitė.

REIKALINGI AGENTAI PRAKILNIAM DARBUI!

Lietuvos Atstatymo Bendrovei reikia agentų-igaliotinių visose Amerikos lietuvių kolonijose. Geros išlygos. Užtikrintas pasisekimas. Lai atsišaukia darbštus vyrai, kurie nori patarnauti Lietuvai ir užsidirbti sau.

Platesnių informacijų suteiksime laišku.

Reikia taippat ir agentų užrašinėjimui Bendrovės leidžiamo mėnesinio laikraščio "**Lietuvos Atstatymas.**" Atsišaukite šiuo adresu:

LITHUANIAN DEVELOPEMENT CORPORATION
320 Fifth Avenue, :-: New York, N. Y.

KĄ REIKIA IŠRASTI?

Jeigu nori žinoti, ką išrasti ir koki išradimai gali buti reikalingi, tai rašyk reikalaudamas musų lietuviškoje kalboje knygutę po vardu "Lietuviškas Išradėjas," kurią UŽDYKĄ kiekvienam išsiųsime ir į Jumis parodys ką išrasti, kaip patentą gauti ir kaip jį parduoti.

AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICES, Inc.
256 Broadway (DS.) New York, N. Y.

KAM LEIDI SLINKTI SAVO PLAUKAMS?!

Neturėsi daugiau kaltunuotų, rėsvų, krintančių, pleiskanuotų, apmirusių, žodžiu—liguistų plaukų—ko turėtumei visuomet gėdinties, nes tas daro Tau neapsakomą nemalonumą—jeigu tik umai pradėsi vartot musų sutaisytus plaukams vaistus "Dermafuga". Geresnių plaukam vaistų už "Dermafugą" nėra!

"Dermafuga" padarys tą, kad Tavo plaukai bus tankųs, švelnųs i skaistųs! Oda Tavo galvoje bus tyra, pleiskanos išnyks ant visados o plaukai niekad daugiau neslinks Busi patenkintas savo plaukais! Ne pavydėk kitų puikiems plaukams, nes pats gali turėti dar dailesnius!

Reikalaujant prisiųsime Tau pačta suvis dykai išbandymui "sampilą". Prisiųsk 10c stampomis persiuntimo lėšų, gausi išbandymui dėžutę "Dermafugos" veltui, sykiu ir brošiurą, užvardytą: "Puikųs Plaukai".

ARGIL SPECIALTIES CO., Dept. 15
P. O. Box 37, Philadelphia, Pa.

F. B. BRACHULIS
Lietuvis Advokatas
Attorney at Law
105 W. Monroe, Cor. Clark St.
Room 1207 Tel. Central 220
CHICAGO, ILLINOIS
Gyv.: 3112 So. Halsted Street
Telefonas Yards 2290

60 DIENŲ IŠBANDYMUI
DYKAI
Prisiųsk tik 10c

Užmokėsi kaip išsigydysi. Atmesk nereikalingus vaistus, atnaujink savo sveikatą laike poilsio. Atsikelsi ryte pilnas gyvumo ir energijos. Jeigu vartosi Elektrišką Diržą, nuo Reumatizmo, Neuralgijos, Paralyžiaus, Slogų, Dusulio, Bronchito, Nerviškumo, Spazmos, Užsinuodijimo, Galvos skaudėjimo, Insomnia, Silpnumo pečių, Bespėkės, Hemoraidės, Užkietėjimo ir daugybės kitų ligų,—prisiųsk už 10c stempų arba sidabrinį dešimtuką, tuojaus mes išsiųsime jums GERIAUSĮ ELEKTRIŠKĄ DIRŽĄ. Jeigu busi užganėdintas, damokėsi mums $3.85, kuris vertas $10.00. Nešiok jį pagal nurodymus 60 dienų, kada jausi visai išgijęs, patark savo draugams įsigyti jį. Jeigu neišgysi į 60 dienų, sugrąžink diržą, o mes sugrąžinsime pinigus, kaip tik aplaikysime. Už diržą moterims prisiųsk 20c stempų.

A. P. OWENS, Dept. 45-E.—152 W. 14th St., New York, N. Y.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ CHICAGOJE

PEARL QUEEN KONCERTINA

NEMOKĖK PINIGUS BEREIKALO

Musų krautuvė—viena iš didžiausių Chicagoje

Parduodame už žemiausią kainą, kur kitur taip negausi. Mašinėlių laiškams drukuoti ir ofiso darbams yra naujausios mados. Užlaikom visokius laikrodžius, žiedus, šliubinius ir deimantinius; gramafonus lietuviškais rekordais ir koncertinų geriausių, armonikų rusiškų ir prusiškų išdirbysčių. Balalaikų, gitarų ir smuikų, kokių tik reikia. Dirbame visokius ženklus draugystėms, taisome laikrodžius ir muzikališkus instrumentus atsakančiai. Kurie prisiųs trijų centų krasaženklį gaus katalioga veltui.

Steponas P. Kazlawski
4632 So. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.
Telefonas: DROVER 7309

Lietuviai Amerikoje.

ELIZABETH, N. J.
Ištikimybės Dienos apvaikščiojimas.

Paroda lietuvių čia pilnai nusisekė. 8 val. ryte bažnyčioje tapo atgiedotos egzekvijos ir atlaikytos šv. mišios už lietuvius, karėje žuvusius.

Po pamldų, maršalkos drjų sugrupavo kiekvienos savo draugijos narius į eiles. 10 val. ryte, vadovaujant pirmų. visų draugijų p. J. Brazinskui, visi pradėjo maršuoti paskirton lietuviams vieton.

Labai pagirtina, kad visos Elizabeth'o draugijos: kaip bažnytinės, taip ir tautiškos, ir socijalistiškos — dalyvavo parodoje.

Didesniam paįvairinimui beveik visos draugijos turėjo savo atskirus ženklus ir rubus, nors draugijų dalyvavo parodoje apie 20.

Paroda atrodė taip: Visų pirmiausia nešė lietuvių skyriaus vardą "Lithuania". Po to buvo nešamos 3 didelės vėliavos; iš šalių Amerikos, o viduryj lietuviška. Paskui sekė vežimai: Liberty vežimas, talkininkų vežimas, liet. tremtinių vežimas, mažų vaikų vežimas, Raudonojo Kryžiaus vežimas ir Benas I.

Paskui ėjo: Raudonojo Kryžiaus slaugotojos, vaikai — "jurininkai" nešė Amer. vėliavą, Šv. Rožančiaus dr-ja, Šventos Onos draugija, Lietuvos Vyties ir choro mergaitės pasirėdę lietuviškais rubais, nešė plačią, ilgą lietuvišką vėliavą, Šv. Mykolo kareivių dr-ja, Lietuvos Jaunųjų Kliubas ir Benas II.

Po jo ėjo: Šv. Kazimiero dr-ja, Šv. Jurgio dr-ja, Šv. Petro ir Povylo dr-ja, Lietuvos Brolių dr-ja, S. L. R.-K. A. 3 kp., Tautos Fondo 75 skyrius, T. M. D. 49 kp., S. L. A. kuopa, Laisvės dr-ja, Tėvynės Mylėtojų dr-ja.

Visi vežimai buvo labai puikiai papuošti, labjausiai žiurėtojai atkreipė atydą į puikią, augštai iškeltą ir gražiai išrėdytą "Liberty"; visose gatvėse buvo vien tik girdėties griausmingai rankų plojimai.

Vežimas talkininkų, kuriame sėdėjo kareiviai: Amerikos, Anglijos, Pranceuzijos, Italijos, Belgijos, Rusijos ir Lietuvis, pasirėdęs D. L. K. Vytauto rubais. Tas vežimas buvo puikiai talkininkų vėliavomis apkaišytas ir nemažiau buvo sveikintas publikos rankų plojimu.

Raudonojo Kryžiaus—slaugotojų vežimas taipgi buvo puikiai išrėdytas su parašu: "Ir mes visuomet pasiryžę eiti pagelbon", buvo visur sutiktas smarkiu rankų plojimu, ypatingai Raudonojo Kryžiaus narių.

Dar ir musų kunigai: B. Žindžius ir Daniunas, važiavo autmobiliuje apkaišytame lietuviškomis ir amerikoniškomis vėliavomis.

Labai daug čia visokių tautų dalyvavo parodavime, bet iš ateivių tautų, lietuviai pasirodė skatilingiausi ir gražiausiai buvo pasirėdę.

Tad lai buna garbė Elizabeth'o lietuviams, kad jie visi suskubo taip iškilmingai pasirodyti svetintaučiams Ištikimybės Dienoje.

Daugiausiai šiame parodavime pasidarbavo "Lietuvai Laisvės Išgavimo Komitetas".

Narys.

IŠ CHICAGOS IR APIELINKIŲ.

ROSELAND, ILL.

Ištikimybės Dienos lietuvių apvaikščiojimas Roselande tiesiog žavėjo svetimtaučius. Apvaikščiojime dalyvavo apie 15 įvairių draugijų ir šiaip pavienių ypatų. Minia susidėjo iš apie 3000 ypatų. Parodos linija tęsėsi keletą blokų. Muzikos griežimas, vėliavų plevėsavimas darė gilų įspudį į žiurėtojus. Visų pirma ėjo parodos rengimo komiteto pirmininkas J. Stonkus, paskui buvo nešamos dvi vėliavos: amerikoniška ir lietuviška, paskui ėjo 8 policijantai, po jais ėjo 8 mergaitės pasirėdžiusios slaugotojų rubais ir nešė didelę Amerikos vėliavą. Paskui ėjo uniformose draugija Šv. Petro ir Povylo, paskui dr-ja Šv. Onos, lietuviškuose rubuose, paskui dr-ja Rožancavos moterių ir tt.

Paskirtoje vietoj programą išpildė suvienyti chorai, Šv. Petro ir Povylo parap. ir Visų Šventų parap. po vadovyste p. V. Nickaus. Choras, pritariant Kensingtono benui, pirmiausia sudainavo himną ir keletą patrijotiškų dainų. Paskui Visų Šventų par. klebonas, gerb. kun. P. Lapelis pasakė gražią prakalbą.

Pabaigęs kalbėti tolesniam programo vedimui perstatė p. J. Stonkų, kuris užėmęs vietą pasakė taipgi gražią prakalbą. Sekantis kalbėtojas buvo gerb. advokatas A. Šliakis, kuris savo kalboje trumpai apibėgo Suv. Valstijų konstituciją ir ką reiškia ta Ištikimybės Diena. Pabaigus p. Šliakiui kalbėti, pirmininkas perstatė pavieto prokuroro pagelbininką, advokatą John Proylstalski, kuris atliko ceremoniją iškėlimo Amerikos vėliavos. Paskui tas advokatas kalbėjo apie lietuvių ištikimybę Suv. Valstijoms. Po jo kalbos choras sudainavo Star Spangled Banner. Po to buvo pakviestas kalbėti 9 wardos aldermanas S. W. Gowier, kurs savo kalboje pagirė lietuvius už ištikimybę Suv. Valst. taipgi pagirė draugijas už surengimą tokios parodos. Paskutiniu kalbėtojum buvo p. P. Lukošius, kuris nesigailėjo vėjo kaizeriui ir jo simaptizatoriams. Pabaigus jam kalbėti, programo vedėjas padėkojęs visoms draugijoms ir pavienioms ypatoms už prisidėjimą prie parodos, šiuomi ir programą uždarė.

Garbė šios kolonijos draugijoms ir visiems lietuviams, kurie prisidėjo prie parodymo ištikimybės Suv. Valstijoms.

Musų socijalistai - bolševikai kaip pelėdos slapstėsi ir pro tvoras žiurėjo į maršuojančius lietuvius. Kelios ir draugijos, vadinamos tautiškos, bet budamos lietuviškų bolševikų globoj, taipgi nedalyvavo.

Dar sykį garbė šios kolonijos lietuviams, kurie parodė ištikimybę Suv. Valstijoms.

Tėvynainis.

ROSELAND, ILL.

Padėka.

Ištikimybės Dienos rengimo komitetas išreiškia kuoširdingiausią padėką dalyvavusiems parodoje kolonijų lietuviams už jų gražų pasielgimą ir susiklausimą. Parodavime kaip vyrai taip ir moterys ir vaikai užsilaikė taipdo Kučinskio, kurie buvo su gražiai, kad malonu buvo ir žiurėti.

Už taip puikų maršavimą, kaipo rengimo tos parodos pirmininkas, ištariu visiems ačiu.

Ištik. Dienos Kom. rengimo pirmininkas

J. J. Stonkus.

NUO TOWN OF LAKE.

Šeštadienio vakare liepos 6 d. Lietuvos Sunų draugija No. 1, ant Town of Lake laikytame susirinkime išrinko nuolatinį kolektorių, kuris kiekviename draugijos susirinkimę rinks aukas iš narių. Tos aukos eis Lietuvos laisvės reikalams. Kolektorium išrinktas p. Kaz. Baltikauskas. Šiame susirinkime aukų jau pradžiai surinkta $6.35; kol kas pinigai pasilieka draugijos ižde; atskaitą iždininkas ves skirium nuo kitų draugijos pinigų.

Čia turiu priminti, kad ši draugija į jokius partijų dalykus nesimaišo. Lietuvos reikalus ir gerus užmanymus visados su mielu noru remia pagal savo išgalę. Draugija narių turi 160, pinigų $1500. Nėra tai didelė draugija, bet jos nariai yra tikri Lietuvos sunus. Susirinkimus laiko kas pirmas šeštadienis, vakare, p. T. Pilitausko svetainėj, 4512 So. Hermitage Ave. Pirmininku yra p. J. Jucius, rašt. St. Anučauskis, knygvedis J. J. Palekas.

Red. pastaba. Butų labai naudinga, kad minėtoji draugija įkurtų savųjų tarpe Tautos Fondo skyrių. Tuomet pačios draugijos veikimas iškiltų daugiau viešumon, patiems aukotojams butų didesnė gvarancija, kad jųjų sumetamos aukos nepaklius į rankas tautos priešų, kurie dažnai tautos reikalais dangstos ir pinigauja, ir kitoms tai lygioms draugijoms butų šaunesnis pavyzdis.

TOWN OF LAIKE.

Istorijos Tyrinėtojų Draugijos susirinkimas atsibuvo liepos 8 dieną, 1918 m. Buvo perstatyta viena nauja narė — p-lė Jurgaitė ir su džiaugsmu tapo priimta.

Apart kitų nepabaigtų reikalų buvo svarstyta apie pikniką.

Nutarta surengti liepos 28 dieną, Willow Springs miške. Šeimyninkėmis tapo išrinktos: p-lės H. Mockaitė, E. Dagaitė ir P. J. Pavlauskis.

Kad kiekvienas narys lankytųsi į susirinkimus, tapo išrinkti du maršalkos, Jonas Jesulaitis ir p-lė H. Mockaitė, kurie sužinos, kurie nesilanko ir nesilankiusių priežastis.

Kadangi dar nebuvo duotas vardas draugijai apie tai buvo svarstyta. Vardas tapo vienbalsiai išrinktas, "Istorijos Tyrinėtojų Draugija" (Historical Society).

Abelnai susirinkimas buvo gyvas. Visi buvo užganėdinti.

Kazimiera Norbutaitė.

IŠ CICERO, ILL.

Girdėjau, kad Cicero susitvėrė naujas "fondas", kurio vardo dar nesuspėjau sužinoti, tik žinau, kad minėtas fondas renka aukas vedimui bylos nezaliežninkų Lambizo Bužinskio ir laisvamanių varareštuoti Ciceroje kiek laiko atgal.

Sako duosnių esama, nes tam "darbininkiškui reikalui" nesigaili pinigų. Vienas socijalistas, sakoma, aukavo net cielos savaitės uždarbį. Matyt musų nezaliežninkai laisvamaniai ir socijalistai visi vieni ir tie patys; jų bendri tikslai: griaut tikėjimas.

Kas tai pasidarė, kad "Naujienos" to "fondo" negarsina, gal bijo pakenkti savo laisvės fondui?

Menkutis.

RED. ATSAKYMAI.

Gerb.Pr.Zdankui(Cicero). Tamstos raštus gavome. Ačiu. Jusų raštuose daug minčių, bet jos nesudėstytos kaip reikia. Tad nerašykite "ant greitųjų". Bus daugiau naudos. Rašto "Socijalistai, Katalikai ir žmonijos gerovė" nedėsime. Nieko naujo. Laukiame iš Tamstos daugiau raštų.

Suv. Valst. Kareivis, Cicero, Ill. Raštą gavome — ačiu. Nedėsime. Rašote apie senus dalykus, kitų jau aprašytus. Laukiame naujų žinių — trumpai surašytų.

MUSŲ KELIO GALAS.

Musų kelio galas toli ir augštai,
Kur siekia debesis, milžinų kalnai,
Eisim pro kryžių siauru takeliu,
Raginsim viens kitą meilės žodeliu.
Eisim, kilsim, žengsim
Augštyn, augštyn.
Šauksim debesis skirtis
Tolyn, tolyn.

N. N.

TAUTOS FONDO ATSKAITA UŽ BIRŽELĮ, 1918.

Iki birželio 1, 1918, Tautos Fondan inplaukė		$141,100.51
Birželio	7, New Philadelphia, Pa., 38 sk., už vėliavėles	8.75
„	7, Chicago, Ill., 31 sk., už vėliavėles	24.00
„	7, Elizabeth, N. J., 75 sk., už knygas	12.25
„	7, Chicago Heights, Ill., 70 sk.	10.50
„	7, Homestead, Pa., 23 skyr.	108.65
„	7, Chicago, Ill., 31 skyr., už vėliavėles	14.00
„	7, Chicago, Ill., 31 skyr., už ženklelius	6.70
„	7, Parsons, Pa. Prisiuntė B. Bogušas	4.00
„	12, Sugar Notch, Pa., 113 skyr.	42.15
„	12, New Britain, Conn., 5 skyr.	62.00
„	12, Sioux City, Iowa, 74 skyr., už ženklelius	4.50
„	12, St. Louis, Mo., 68 skyr., už ženklelius	5.90
„	12, Lewiston, Me., 99 skyr.	25.00
„	12, Kankakee, Ill., 101 skyr.	30.00
„	12, Baltimore, Md., 6 skyr.	100.00
„	12, St. Bonas, N. Y. Prisiuntė J. Miliauskas	3.75
„	12, Buffalo, N. Y. Prisiuntė Runas už vėliavėles	8.50
„	14, Albany, N. Y., 104 skyr.	22.73
„	14, Niagara Falls. Surinkta gegužinėje	5.00
„	14, Hazleton, Pa. Surinkta Šliko prakalbose	20.00
„	14, Braddokc, Pa., 89 skyr., laisvės fondui	45.95
„	14, Braddock, Pa., 89 skyr., mėnesinės	75.15
„	14, Scranton, Pa., 36 skyr.	52.30
„	14, Newark, N. J., 1 skyr.	77.15
„	15, Girardville, Pa., 3 skyr., už ženklelius	4.60
„	15, Ansonia, Conn., L. D. S. kuopa	3.00
„	15, Kewanee, Ill., 45 skyr.	29.50
„	15, Chicago, Ill., 32 skyr.	97.64
„	15, Burgettstown, Pa., už vėliavėles	.50
„	20, Scranton, Pa., Pris. K. Analavič už vėliavėles	1.00
„	20, Collinsville, Ill. Pris. I. Konutis už vėliavėles	15.00
„	20, Grand Rapids, Mich., 41 skyr.	17.05
„	20, Wilkes Barre, Pa., 71 skyr. Iš Šliko prakalbų	34.90
„	20, Kingston, Pa., 105 skyr. Iš Šliko prakalbų	49.25
„	28, Pittsburgh, Pa., 94 skyr.	9.25
„	28, Bloomfield, N. J., 4 skyr.	10.00
„	28, Gardner, Mass., 113 skyr.	14.35
„	28, Ellsworth, Pa. J. Ulickas, už vėliavėles	12.50
„	28, Ellsworth, Pa. J. Ulickas	16.00
„	28, Worcester, Mass., 30 skyr. aukos	966.26
„	28, Worcester, Mass., 30 skyr., už ženklelius	64.75
„	28, Worcester, Mass., 30 skyr. mėnesinės	346.50
„	28, Springfield, Ill., 69 syr., už ženklelius	11.10
„	28, Springfield, Ill., 69 skyr., už vėliavėles	.50
„	28, Springfield, Ill., 69 skyr., mėnesinės	23.75
„	28, Binghamton, N. Y. Pris. J. Stanislovaitis	3.20
„	28, Waukegan, Ill., 25 skyr., už ženklelius	11.10
„	28, Bufalo, N. Y. Pris. M. Koyack	12.60
„	28, Middleboro, Mass., 66 skyr.	12.00
„	28, Elizabeth, N. J., 75 skyr. aukos	10.00
„	28, Kenosha, Wis. Auka Zaleskio	20.01
„	28, Chicago, Ill. Auka adv. Brachulio	10.00
„	29, Frackville, Pa., 103 skyr.	2.00
„	29, Chester, Pa., 17 skyr. aukos	15.00
„	29, Omaha, Nebr. Pris. Dr. Bielskis	100.00
„	29, Harrison, N. J., 105 skyr.	55.72
		2,747.65
Viso iki liepos 1 d., 1918 m, surinkta		$143,848.16

TAUTOS FONDAS
456 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

"DRAUGO" AGENTAI CHICAGOJ.

BRIDGEPORTAS.

V. Balanda,
3313 S. Halsted St.
J. M. Damijonaitis
901 W. 33 St.
J. Budrik
3343 S. Halsted St.

18-TOS GATVĖS.

A. Dargis
726 W. 18th St.
P. J. Malley
633 W. 18th St.
Geo. Žagunas
1916 Canalport Ave.

WEST SIDE.

Peter Sliogeris
2139 W. 23 Place
A. Kaulakis
2222 Leavitt St.
J. Bagdžiunas
2334 Oakley Ave.

KENSINGTON ir WEST PULLMAN.

N. Stankevičė,
10535 Edbrooke ave.,

TOWN OF LAKE.

Vincas Stancikas
4617 Hermitage Ave.,

NORTH SIDE.

A. Nausieda
1658 Wabansia Ave.
K. Nurkaitis
1617 N. Robey St.

CICERO, ILL.

J. Mozeris
1430 So. 49th Ave.

BRIGHTON PARK.

Pr. Jurevičia
4440 S. Maplewood Ave.
Pr. Macijauskaitė
4358 S. Fairfield Ave.
M. D. Seeford
3817 Rockwell St.
D. Giačas
3159 W. 38 Place
John Smith
3813 S. Kedzie Ave.
I. Poškauskas,
4409 S. Fairfield Ave.

ATLANTIC.

Teo. Dappas
4610 Fifth Ave.
A. Janauskas
4565 Wentworth Ave.

ENGLEWOOD.

G. J. Yanas
6002 So. State St.

67-TOS GATVĖS.

Juoz. Kabelis
6828 S. Maplewood Ave.

BURNSIDE.

H. Lipkovitch
736 E. 93 St.
S. Ažukas
8374 Birkhoff Ave.
J. Krasney
9432 Burnside Ave.

ROSELAND.

Kaz. Bičiunas
10753 Perry Ave.

SOUTH CHICAGO.

Jonas Cheruski
8834 Marquette Ave.

GRESHAM.

S. Ažukas,
8374 Birhhoff Ave.

ŠV. ANTANO DR-JOS ADMINISTRACIJA, Waukegan, Ill.

Aleks Jankauskas — pirm
919 — 8th St.,
Antanas Taučas, Vice-pirm.,
1125 So. Lincoln St.
Ant. Semaška — raštin.
1408 Lincoln St.,
Ant. Bakšys — iždininkas,
1327 So. Victoria St.,
L. Bakšis, Fin. rašt.,
1331 So. Park Ave.,
Iždo globėjai:
1. Makuševičė,
2. P. Kazdelevičė.
Maršalkos:
Pranas Bujanauskas, — 07
Pr. Dapkus,
M. Galinis.
Pr. Kapturauskas, Knygius.
gano priž., 1112 — 10 St

Arter de wise ol' owl spit on de bait he say, sez ee—"I gwine ter sprize you all wid a mess er fishes 'cause you all's mus' save de meat en eat sumpin' else instid en jes git out dat ol' game bag en make it work, too," sez ee. Den he kotch a big fish and say, sez ee, "t-hoot—t-hoot—t-sibsti-toot," sez ee. W'en he say dat he means dat when you alls make riz biscuits jes don't make 'em—use corn meal ter save wheat flour fer de sojers.

Stocks ir Bonds Perkami ir Parduodami veikius darbas. Andrews & Co., 108 So. La Salle St., uždėta 1900 m.

A. L. R.-K. FEDERACIJOS CENTRO VALDYBA:

Pirm., Kun. J. Ambotas, 53 Capital Ave., Hartford, Conn.

Pirm. pagelb. J. Grebliunas, 425 Paca St., Baltimore, Md.

Raštininkas, Kun. F. Kemėšis, 3230 Auburn Ave., Chicago, Ill.

Iždininkas, Kun. V. Matulaitis, Secred Heart Rectory, P. O. Silver Creek, New Philadelphia, Pa.

Iždo globėjai: A. Bajoriutė, 723 Saratoga St., Baltimore, Md., M. Tumasonis, Pa.

Kada persišaldai
įtrink kaklą, krutinę ir apačias kojų
Dro Richter'io
PAIN-EXPELLER
Tuojau apsaugoja nuo ligų ir gydo
Tikras tiktai su pažymėta marke "IKARA"
35c. ir 65c. buteliukas visose aptiekose arba siųčiai nuo
F. AD. RICHTER & CO.
4-80 Washington Street, New York, N. Y.

NAUJAS LAIKRAŠTIS
"GARSAS"
"GARSAS" eina kas ketvergas didelių 6 puslapių, 7 kol., formate.
"GARSAS" yra viena geriausių ir svarbiausių Amerikos lietuvių katalikų laikraščių.
"GARSO" prenumerata metams $1.50, pusei metų $1.00.
"GARSAS"
456 GRAND ST.,
BROOKLYN, N. Y.

EATONIC
FOR YOUR STOMACH'S SAKE
Po valgiui neužmiršk, kad geriausias vaistas tavo skilviui yra EATONIC. Prašalina visus nesmagumus tos vidurių ligos paėma iš negero suvirškinimo, o tas reiškia, kad reikia paėmėjinti vieną. Parduodama pas visus aptiekorius.

BAŽNYTINIAI VARPAI VARPAI
ATMINČIAI VARPAI
McShanne Bell Foundry Co.
Baltimore, Md., U. S. A.

PEARL QUEEN KONCERTINOS

Dabar yra patvirtintos ir vartojamos daugumos lietuvių, kurie gražija koncertinę ir augštai rekomenduojama kaipo geriausia koncertina padaryta Suvienytose Valstijose, Amerikoje. Mes galime jas parsiųsti augšto arba žemo tono.
Reikalaukite katalogo, kurį išsiunčiame dykai.
Georgi & Vitak Music Co.
1540 W. 47th St., Chicago, Ill.

VIENATINĖ LIETUVIŠKA
APTIEKA
Philadelphijoj Inkorporuota.
Čionais galima gauti kaipo amerikonišką taip ir Europišką gyduolių. Norint gauti katalogą kuriame aprašyta apie visokias gyduoles ir ligas reikia įdėti už 3c. krasos ženklų.
Reikale kreipkitės pas savo tautietį o pilnai busite užganėdinti.
JOHN A. PUSCHUS,
1338 S. 2 St., Philadelphia, Pa.

CHICAGOJE.

Didelės ir svarbios prakalbos

EIKITE VISI PASIKLAUSYTŲ

Trumpam laikui Chicagon apsilankė plačiai žinomas musų gerbiamas veikėjas, Tautos Fondo sekretorius, p. Kazys Pakštas. Pasinaudojant šita proga, kokia labai retai pasitaiko, chicaginiai veikėjai surengia dideles prakalbas kuriose kalbės p. K. Pakštas. Prakalbos įvyks rytoj, penktadienį, Dievo Apveizdos parapijos svetainėje. Prasidės 7:30 vakare.

Mums pranešta, kad gerb. svečias Chicagos lietuviams papasakos labai daug indomių dalykų apie Lietuvą, jos dabartį ir ateitį. Papasakos apie Lietuvos politikinį stovį, lietuvių kareivius Rusijoje, apie lietuviškų bolševikų bjaurų veikimą ir tt.

Musų tautos ir Tėvynės likimas šiandie kiekvienam geram lietuviui turi rupėti. Mes turime klausyties ir gaudyti visokias žinias, kad jomis pasidalinti su namiškiais ir kitais savo broliais, katrie neturi progos lankyties į prakalbas ir nugirsti tikrų žinių apie Lietuvos stovį.

Lietuviškieji socijalistai šiais laikais dažnai rengia prakalbas. Į anas susikviečia musų brolius darbininkus. Ir mėgina šituos sumulkinti. Pasakoja jiems nebutus daiktus apie Lietuvą ir jos ateitį. Socijalistai po karės žada Lietuvoje pravesti medaus upes, pačius pilekalnius pakeisti auksiniais. Žada jie darbininkams aukso kalnus, bi tik tie prisirašytų prie lietuviškojo socijalizmo ir paliktų jų leidžiamų laikraščių skaitytojai.

Rusijos socijalistai visai rusų tautai žadėjo "rojų". Kas tiems jų pažadėjimams patikėjo, tasai šiandie gali pasidžiaugti tuo "rojum", koks šiandie gyvuoja Rusijoje.

Lietuviški socijalistai tokį "rojų" piršia lietuviams darbininkams savo prakalbose. Gal daugelis ir patiki jų melams. Palaiko jų šmeižtus. Bet melas melu ir pasiliks visuomet. Socijalistai nekuomet nieko gera neduos darbininkams. Juos tik sumulkins, kad paskui pelnyties.

Eikite visi į prakalbas ir pasiklausykite, ką sako apie Lietuvą, apie jos ateitį, apie lietuvių darbininkų reikalus musų veikėjai. Jų kalbos tai ne kokių ten cicilikų patauškų plepalai.

Į šitas rengiamas prakalbas tegu susirenka kuodaugiausia lietuvių. Ypač musų darbininkams ir jaunimui velytina nueiti.

Kalbėtojas žymus. Jis daug pasidarbavęs visuomenėje tautos reikalais. Su atsidėjimu paklausykite rimtos kalbos tautos ir Tėvynės reikalais. Tas kiekvienam duos daugiau stiprybės ir vilties sulaukti laisvos ir neprigulmingos Lietuvos.

Vakar Chicagoje nelaimėse su automobiliais 2 žmogu žuvo ir 5 sužeista.

SUAREŠTUOTAS "DAKTARAS".

Policija suareštavo kažkokį Klemensą S. Ramašauskį, 1728 So. Halsted gat., kurs buvo pasivadinęs "daktaru".

Stanley Drokas, 629 West 18 gat., pakvietė į savo namus tą "daktarą". Sirgo Droko dviejų metų vaikas. "Daktaras" davė vaikui vaistų. Už tai gavo $2 ir išėjo.

Bet išeidamas pamiršo savo bonką su vaistais, vadinamais "Oremus", kuriuose yra 65 nuoš. alkoholio ir kiek ten nuošimčių kalomelio. Tų vaistų taigi "daktaras" buvo davęs ir vaikui.

"Dr." Ramašauskis kaltinamas už pasivadinimą gydytojumi, ty. už praktikavimą medicinoje be valstijos leidimo, už vaistų pardavinėjimą be licencijos.

Policija tvirtina, kad "Dr". Ramašauskis susirinkęs gražaus pinigo su savo vaistais "Oremus". Tuos vaistus policija sukonfiskavo. Aplinkiniai žmonės tvirtina, kad Ramašauskis tuos vaistus pardavinėdavęs daugiausiai šventadieniais.

Vaistai "Oremus" buvo pardavinėjami nuo visokių ligų. Jam nesant name, tuos vaistus žmonėms pardavinėdavo jo maži vaikai.

Suprantama, dabar "Dr. Ramašauskiui bus puikus "Oremus".

MOTINOMS IR VAIKAMS PIKNINKAS.

Šiandie Jackson parke įvyks motinų su vaikais pikninkas. Kas iš Town of Lake motinų su vaikais nori keliauti pikninkan, tegu šiandie 9:30 ryte susirenka Davis Square parkan. Turi su savimi turėti užkandį ir 10 centų už važiavimą. Parke bus dailių pramogų.

Tokie pikninkai rengiami kas savaitė didesniuose miesto parkuose. Pikninkuose gali dalyvauti ir vienos motinos be vaikų, jei katros turi pas ką palikti savo vaikus.

NUBAUSTA 14 ŽMONIŲ.

Vakar municipaliam teisme teisėjas Haas nubaudė 14 žmonių, katrie atrasti kaltais, kad savo šunis paleidžia gatvėn valkioties be antsnukių. Iš jų 13 nubausta po 5 dol. pabauda, gi vienas — 1 dol.

Vakar šunes sukandžiojo 6 žmones Chicagos gatvėse. Miesto advokatas Miller pasakė, kad kiekvienas prasižengęs bus aštriai baudžiamas, kad nesusipras savo šunis sutvarkyti.

Šimet šunų užlaikymui išduota daugiau leidimų, kaip perniai. Perniai buvo 53,000.

PRANEŠIMAS.

L. D. S. 29 kuopa turės susirinkimą šiandie, liepos 11 d., 7:30 vakare, Šv. Jurgio parapijos svetainėje. Visi nariai kviečiami susirinkiman.

Valdyba.

PIRKITE

W.S.S.
WAR SAVINGS STAMPS
ISSUED BY THE
UNITED STATES
GOVERNMENT

Bell System

GERAS telefono patarnavimas daugiausia remiasi ant kooperacijos trijų individualų, žmogus, kuris šaukia operatorką ir žmogus, kuris yra šaukiamas.

Musų operatorkos yra išmokytos sekti įstaymus, kurie yra joms priduoti.

Prenumeratoriai gali daug prisidėti prie gero patarnavimo, jeigu pirm šaukiant numerį pažiurės į knygą, kad turi teisingą numerį, kalbant pamažėli ir aiškiai ir atsakant telefoną greitai.

CHICAGO TELEPHONE COMPANY

ATIDARO MOKYKLĄ.

Ateinantį pirmadienį Chicagoje atidaroma mokykla, kur moterys bus mokinamos pardavinėti geležinkelių tikietus.

Mokykla bus Lakeview buste. Pradžioje bus mokinama 30 merginų ir moterių.

MAISTAS BRANGSTA.

Vakar staiga truputį pabrango miltai, kiaušiniai ir cukrus.

SUMAŽĖJO NAMŲ STATYMAS.

Karės metu namų statymas Chicagoje sumažėjo 60 nuoš. Žymiai pabrango visokia medžiaga.

Vakar ant porčių po num. 2141 Crystal st. kubile su vandeniu nuskendo mergelė Julia Luskovski.

PIRKITE KARĖS TAUPYMO ŽENKLELIUS (W. S. S.)

Parsiduoda automobilius "Ford", 1918 metų, su visais vėliausiais įtaisimais, kainuoja $600, o dabar parsiduoda už $450.00. Atsišaukite, trumpu laiku po sekančiu adresu:

3301 So. Halsted St.

DRASUMAS IR UŽSISPYRIMAS.

Ištobulinimui fiziškos lyginai, kaip ir morališkos drąsos. Jųs turite neapleisti prižiurėjimą savo vidurių.

Užkietėję viduriai reiškia nustojimą energijos, nuovargį, nuobodumą ir nuliudimą, paeinantį nuo nuodingų medegų žarnose. Pirmiausiai reikią išvalyti vidurius, o Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Elixiras yra geriausia gyduolė šiam tikslui.

Jųs nebusitė varginami nevirškinimo, galvos skaudėjimo ir tt., jeigu jųs imsite Trinerio Amerikonišką Elixirą. Aptiekose $1.10. J Renamtizmas, neuralgija, arba strėnų gėlimas nesugadins vasaros dienų, jeigu jųs turėsite Trinerio Linimento po ranka.

Jisai yra taipgi puikus del išsinarinimų, nikstelėjimų, tinimo, skaudančių muskulų ir tt. Kaina 35c. ir 65c. aptiekose. Per krasą 45c. ir 75c. — Joseph Triner Company Mfg. Chemist, 1333-1343 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

(Apgars.).

Imame paveikslus dieną ir naktį Dirbame padidinimus iš visokių fotografijų ir parduodame rėmus. Darbas užtikrintas.

F. M. SZWAJKOWSKI,
FOTOGRAFAS
1412 So. 49th Ave., Cicero, Illinois.
CICERO, ILLINOIS.

Paieškau vietos kaipo vargonininkas. Esu visai liuosas nuo kariuomenės. Meldžiu atsišaukti į "Draugo" Administraciją 1800 West 46th St., Chicago, Ill.

Paieškau lengvaus darbo. Esu mokslą ėjęs Lietuvoj. Meldžiu atsišaukti sekančiu adresu: Jonas Almanauskas, 5542 Shields Ave. Telefonas Wentworth 7775.

ANT PARDAVIMO
Lotas ant Fairfield Ave. arti 44 gatvės, skersai gatvę nuo lietuviškos bažnyčios. Kaina $600.00. Atsišaukite:
Sydle,
Room 411 — Hartford Bldg.
Telefonas Randolph 4268

Parsiduoda bučernė ir grosernė. Labai gera biznio vieta. Vienintelė priežastis pardavimo, tai ta, kad savininkas yra šaukiamas kariuomenę. Vieta labai tirštai lietuvių ir lenkų apgyventa. Ateikite pažiurėti, o gvarantuojame, kad jums patiks. Kaina pigi, nes esame priversti parduoti.
Atsišaukite tuojaus
JONAS TOPOLSKI,
4503 Whipple Str.,

Parsiduoda 2 lotai, labai pigiai. Lotai labai geroj prie 19 ir Carolina gatvės. Bulvaras, gatvė kertinė, Gary, Ind. Atsilieptkite laišku arba asmeniškai. Atsišaukit.
Konstantas Vertelka,
831 Charles Str., Racine, Wis.

Vežimas su Viršum
Parsiduoda labai pigiai pas K. Kaplan and Sons, Leather ir Finding Krautuvėj, 4608 So. Ashland Ave.

Pirkite savo skuras, čeverykus ir kitus reikalingus dalykus čeverykams nuo musų.

Dr. M. Stupnicki
3109 So. Morgan Street
CHICAGO, ILLINOIS
Valandos: — 8 iki 11 iš ryto; 5 po pietų iki 8 vak. Nedėliomis nuo 5 iki 8 val. vakare.
Telefonas Yards 5032

Tel. Drover 7042
Dr. C. Z. Vezelis
LIETUVIS DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak
Nedėliomis pagal sutarimą.
4712 SO. ASHLAND AVENUE
arti 47-tos Gatvės.

DR. SIGMUND MANN
Daktaras ir Chirurgas
MIESTO OFFISAS
Michigan Boulevard Bldg.
Suite 922
Michigan Ave. kamp. Washington gatvės.
Adynos 11 iš ryto iki 1 po pietų.
OFFISAS
5146 W. 25th gaveė
Kamp. 52nd Ave., Cicero, Ill.
Adynos: nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9 vakare. Nedėliomis nuo 10 iš ryto iki 12.
Telefonas Cicero 656
Namų Telefonas, Lawndale 3525

AUŠROS VARTU PARAP.
WEST SIDĖJE -- 23rd Pl.
NEDELIOJ, 14 D. LIEPOS
8:45 valandą vakare

Atvirame Ore Perstatys Visuomenei
Labai Naudingus Krutamuosius
Paveikslus

Temykit! Bus platesnis paaiškinimas rytojaus "Drauge".

ALEX. MASALSKIS
GRABORIUS

Lietuvis graborius. Atliekuvisokias laidotuves kopigiausiai. Turiu savo karabonus ir automobilius.
Taipgi didesnė dalį grabų patįs dirbame.
3307 Auburn Ave.,
Telephone Drover 4139.

Operetė "Pumpurėlis"
Tik ką išėjo iš spaudos naujagadyniška operete "Pumpurėlis", kurią parašė gerb. Kun. F. B. Serafinas. Muziką sukomponavo gerb. muzikas A. S. Pocius. Labai tinkanti dabartiniems laikams.
Kaina jos yra labai maža, nes tik 25c. už vieną. Agentams 25 nuoš. nuleidžiame. Reikalaukite pas:
Draugas Publishing Co.
1800 West 46th Street - Chicago, Ill.

Tel. Cicero 252.
Dr. S. NAIKELIS
LIETUVIS GYDYTOJAS
IR CHIRURGAS
4847 W. 14th St., Cicero, Ill.
VALANDOS: nuo 9 iki 12 išryto, nuo 3 iki 6 po pietų, nuo 7 iki 9 vak. Nedėliomis: nuo 9—12

Dr. G. M. GLASER
PRAKTIKUOJA 26 METAI
Gyvenimas ir ofisas
3149 S. Morgan St., kertė 32 st.
CHICAGO, ILL.
Specijalistas
Moteriškų Vyriškų ir Vaikų
Taipgi Chroniškų Ligų.
OFISO VALANDOS:
iki 9 ryto, nuo 12 iki 2 po piet ir nuo 8 iki 8:30 vak. Nedėlios vakarais ofisas uždarytas.
Telephone Yards 687.

JOSEPH C. WOLON
Lietuvis Advokatas
29 So. LaSalle St.,
Vakarais 2911 W. 22nd Street
Rockwell 6999
Residence Humboldt 97
CHICAGO, ILLINOIS

Telefonas: McKinley 5764
Dr. A. K. RUTKAUSKAS
GYDO VISOKIAS LIGAS
3457 South Western Boulevard
Kampas W. 35-tos Gatvės.

Telefonas: PULLMAN 343
Dr. D. J. BAGOČIUS
LIETUVIS GYDYTOJAS
IR CHIRURGAS
10731 SO. MICHIGAN AVE.
ROSELAND, ILLINOIS

Rezid. 933 S. Ashland Blvd. Chicaco
Telefonas Haymarket 2544
DR. A. A. ROTH
Rusas gydytojas ir chirurgas
Specijalistas Moteriškų, Vyriškų, Vaikų ir visų chroniškų ligų
Ofisas: 3354 S. Halsted St., Chicago
Telefonas Drover 9693
VALANDOS: 10—11 ryto 2—3 po pietų; 7—8 vak. Nedėlioms 10—12 d.

V. W. RUTKAUSKAS
ADVOKATAS
Veda Bilas Visuose Teismuose
Ofisas Didmiestyj:
69 W. WASHINGTON STREET
Kambaris 609
Tel. Central 5478
Ofisas ant Bridgeporto:
3205 SO. MORGAN STREET
Tel. Yards 730
Gyvenimas, 812 W. 33rd St.
Tel. Yards 4681.

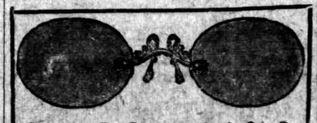

Dr. A. R. Blumenthal O. D.
AKIU SPECIALISTAS
Patarimas Dykai.
Ofiso valandos: nuo 9 iš ryto iki 9 val. vakare. Nedėliomis 9 iki 12.
4649 S. Ashland Ave. Kamp. 47 St.
Telefonas Yards 4317
Telefonas Boulevard 6487

BANKES' The Best COFFEE 26¢ a lb.
Home Blend vežimų pardavėjai ir daug krautuvių parduoda tą pačią kavą po 30c. 19c

GERIAUSIS SVIESTAS	Riešučių Sviestas Labai geras po	COCOA Geriausia Bankes sulyginę su bent, kokia. ½ sv.	DAIRY SVIESTAS
45c	29c	14c	39c

WEST SIDE
1373 Milwaukee av
2054 Milwaukee av
1054 Milwaukee av
1510 W.Madison st.
2830 W.Madison st.
1644 W.Chicago av
1836 BlueIsland av
2612 W. North av.
1217 So. Halsted st.
1832 So. Halsted st.
1818 W. 12th st.
3102 W. 22nd st.
SOUTH SIDE
3032 Wentworth av
3427 So. Halsted st.
4729 S. Ashland av.
NORTH SIDE
406 W.Division st
720 W. North av.
2640 Lincoln av.
3244 Lincoln av.
3413 N. Clark st